

IV.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsečina: 27. Okrožnica svetega Očeta Pija XI. o vedno večjem pospeševanju Duhovnih vaj. — 28. Okrožnica svetega Očeta Pija XI. o krščanski vzgoji mladine. — 29. Sacrae Congregationis Concilii Instructio ad Ordinarios dioecesanos: De inhonesto seminarum vestiendi more. — 30. Sacrae Poenitentiariae Apostolicae solutio dubii circa Indulgentiam Portiunculae. — 31. XXX. mednarodni euharistični kongres v Kartagini. — 32. Agregacija Družbe vednega češčenja presv. rešnjega Telesa rimski poglavitni družbi. — 33. Naši izseljenci in sezonski delavci v Franciji. Pastoralne in socialne pripombe. — 34. Poroke domačinov, došli iz inozemstva. — 35. Spored kanoničnega obiskovanja in birmovanja v letu 1930. (Izpememba.) — 36. Škofijska kronika (se nadaljuje s 1. januarjem 1929). — 37. Molitvena ura po namenu svetega Očeta dne 22. (23.) maja 1930. — 38. Slovstvo. — 39. Tečaji duhovnih vaj v drugem četrtletju 1930 v Domu duhovnih vaj v Ljubljani. — 40. Osebna naznanila.

27.

Okrožnica

Sv. Očeta Pija XI. častitim Bratom, Patrijarhom, Primasom, Nadškofo, škofom in vsem drugim krajevnim Ordinarijem, ki imajo mir in edinstvo z Apostolsko Stolicjo: o vedno večjem pospeševanju Duhovnih vaj.

Acta Apostolicae Sedis. Vol. XXI. (1929). Pagg. 689—706.

Prevod priredil g. prelat Dr. Francišek Kovačič.

Častiti Bratje!

Pozdrav in Apostolski blagoslov!

Uvod: Namen jubileja.

Kakšen namen in cilj smo imeli, ko smo začetkom leta razglasili izredni Jubilej vsemu katoliškemu svetu v proslavo onega dneva, ko smo pred petdesetimi leti, prejemši duhovsko posvečenje, opravili prvo sveto daritev pri oltarju, ni pač, častiti bratje, nikomur neznano. Kakor smo namreč v Apostolski Konstituciji »Auspiciantibus Nobis«, 6. januarja 1929 izdani, slovesno izjavili,¹ ni dalo povod tej odločbi le to, da dragi Naši sinovi, velikanska krščanska obitelj, katero je predobrotljivo Srce božje poverilo Našemu srcu, postanejo deležni veselja skupnega Očeta ter enega duha dajo in izkažejo hvalo z Nami najvišjemu Delivcu vseh dobrot, temveč posebno zato, ker se Nam je smehljalo sladko upanje, da se bo krščansko ljudstvo, če mu odpremo z očetovsko darežljivostjo zakladnice nebeških darov, h katerih upravi smo postavljeni, te ugodne prilike poslužilo, da utrdi svojo vero, pomnoži pobožnost in popolnost ter javno in zasebno nramnost uravna po Evangelijskih pravilih; iz česar bi se kot najrazveseljivejši sad od Boga izprošenega miru in odpuščenja smel pričakovati mir poedincev in družbe.

In to upanje ni varalo. Namreč ona žarna čustva verske gorečnosti, s katerimi je krščansko ljudstvo sprejelo razglas Jubileja, ne samo da s časom niso ohladnena, temveč videli smo, kako so se od dne do dne jačala, in pomagal je

¹ Acta Apost. Sedis, vol. XXI (1929), str. 6.

Bog sam, ki je povzročil dogodke, kateri bodo spomin na to res zveličavno leto ohranili vsemu potomstvu. Mi smo pa imeli dovolj vzroka, da se veselimo, ko smo večinoma na lastne oči gledali tako sijajen porast vere in pobožnosti ter smo uprav uživali, gledajoč toliko množstvo predragih sinov, katere smo z veseljem spustili v Naše Dvore in jih, da tako rečemo, pritisnili na Svoje srce. Ko pa prav iskreno izražamo čustva hvaležnosti Očetu usmiljenja, ki je v tem spravnem letu blagovolil v svojem vinogradu zasejati ter pustiti dozoreti in pobrati toliko in takšnih sadežev, Nas pastirska skrb nagiblje in priganja, da se potrudimo, kako bi iz srečnih početkov v bodoče dosegli in ohranili čim večje koristi, s katerimi bi se zajamčila sreča in blaginja poedincev in celokupne družbe.

Ko smo pa razmišljali, kako in na kak način bi se zagotovili ti srečno začeti uspehi, nam je stopil v spomin Naš prednik blagega spomina Leon XIII., ki je, napovedujoč ob neki drugi priliki sveto leto, opomnil vse vernike z resnimi besedami, ki smo jih tudi Mi ponovili v omenjeni Konstituciji »Auspiciantibus Nobis«,² »da se naj nekoliko zberejo in svoje v zemljo pogreznjene misli obrnejo na višje reči«;³ tudi nam prihaja na pamet svetega spomina Naš predhodnik Pij X., ki si je neprestano prizadeval z besedo in zgledom pospešiti duhovniško svetost, pa je ob petdesetletnici svojega mašniškega posvečenja imel na katoliško duhovščino zelo nabožen nagovor, »Exhortationem«,⁴ poln dragocenih in izbranih naukov, s katerimi bi se naj stavba duhovnega življenja dvignila do nenavadne višine.

Stopajoč torej po stopinjah teh papežev, smatramo za primerno, da tudi Mi nekaj storimo, pa se radi tega zavzemamo za neko vzvišeno stvar, o kateri se nadejamo, da bo krščanskemu ljudstvu prinesla mnogoteri in izboren hasek. V mislih imamo *opravljanje Duhovnih vaj*, pa močno želimo, da se to od dne do dne bolj in bolj širi in razrašča, ne le med obojno duhovščino, temveč tudi v vrstah katoliških lajkov, in hočemo, da zapustimo to kot spomenik tega svetega leta dragim Našim sinovom. To storimo tem rajši, ker doteka petdeseto leto, kar smo začeli službo božje daritve. Nič namreč Nam ne more biti prijetnejše, kakor obnoviti v spominu nebeške milosti in neizrekljive utehe, ki smo jih često izkusili pri opravljanju Duhovnih vaj; pa se spominjati, kako smo stalno skrb obračali na sveto samoto, s čemur je kakor v stopnjah zaznamovan potek Našega duhovskega življenja; uživljati se v luč in pobude, ki smo jih zajemali iz Duhovnih vaj za spoznavanje in izpolnjevanje volje božje; in končno spominjati se dela, ki smo ga uporabili v celem poteku Naše duhovske službe, da bi poučili in vzgajili bližnjike v nebeških rečeh, in to s tako velikanskim duševnim pridom in neverjetnim uspehom, da po pravici sodimo, da je v Duhovnih vajah pohranjena posebna pomoč večnega zveličanja.

I. Važnost, primernost, korist Duhovnih vaj.

In v resnici, Častiti Bratje, kdor le površno presodi časovne razmere, v katerih živimo, spozna ne samo iz enega vidika korist in primernost svete samote Duhovnih vaj. Najhujša bolezen, na kateri boleha naš čas, in je obilen vir zla, kar vsak pameten človek obžaluje, to je ona lahkomišelnost in nepremišljenost, ki ljudi odvrača od pravega pota in vodi na stranpote. Odtod neprestano in silovito hlepenje po zunanjih dobrinah, odtod nenasitljivost pože-

² Acta Apost. Sedis, vol. XXI, str. 6.

³ Litt. Encycl. Quod auctoritate, 22. Dec. 1885 (Acta Leonis XIII., vol. II, str. 175).

⁴ Exhortatio ad clerum catholicum: Haerent animo, 4. Aug. 1908 (Acta S. Sedis vol. XLI, str. 555—577).

lenja po bogastvu in nasladah, ki polagoma v človeških srcih oslabi in zamori teženje po višjih dobrinah ter jih tako zaplete v zunanje in bežne stvari, da jim prepreči misliti na večne resnice in Boga samega, ki je početek in cilj vseh stvari. On pa vendar po svoji neskončni dobrotljivosti in usmiljenju tudi v naših dnevih z izobiljem svojih milosti ne neha vabiti ljudi k sebi, dasiravno se povsod širi moralna pokvarjenost. Za ozdravitev te bolezni, na kateri tako hudo boleha človeška družba, kakšen pripomoček in kakšen primeren lek bi naj priporočali, kakor ta, da povabimo te pomehhužene in za večne reči brezbrizne duše k zbranosti v Duhovnih vajah? Pa če bi tudi Duhovne vaje ne bile nič drugo kakor samotarski odmor za nekaj dni, ko se človek loči od običajnega občevarja z ljudmi in roja skrbi ter se mu da priložnost, ne da oni čas zabije z brezposelnim počitkom, temveč da razmislija o najvažnejših vprašanjih, ki mogočno in neprestano potresajo človeštvo, o početku in namenu svojem: »Odkod prihaja in kam gre«, bo vendar vsakdo priznal, da se iz svetih Duhovnih vaj dajo izkresati nemajhne koristi.

Pa še več podajajo te pobožne samote; one nenavadno podpirajo človeške zmožnosti, ker človeškega duha silijo, da natančneje preišče in premotri, kaj je mislil, govoril, storil; na ta način se v tem odličnem duševnem borišču duša vadi, da vsako stvar zrelo presodi in natančno pretehta, volja se močno utrjuje, poželenje se s preudarkom obvladuje, delovanje v človekovem življenju se združuje z mišljenjem duha ter se uravna po določenem pravilu in ravnilu, duša doseže ono plemenitost in vzvišenost, ki ji po naravi pristojna, kakor to s primernim zgledom pojasnjuje v svoji Pastoralni knjigi sveti papež Gregorij Veliki: »Človeška duša se nalik vodi, če jo ogradiš, dviga kvišku, ker teži tja, od koder je prišla, če pa se razdere ograja, izgine, ker se po nepotrebnem izgublja v tla.«⁵ Razen tega, vadeč se v duhovnem premišljevanju, ne samo, da se »v Gospodu svojem oveseljena duša z nekakimi tihimi izpodbudki dviga in krepi z neizrekljivim preobiljem«, kakor modro pripominja Lionski škof sv. Evherij,⁶ temveč božja darežljivost jo vabi k oni »nebeški paši«, o kateri pravi Laktancij, da »ni za dušo prijetnejše hrane, kakor je spoznanje resnice«⁷; in jo, po mišljenju nekega starega pisatelja, katerega so dolgo časa imeli za sv. Bazilija Velikega, sprejme »šola nebeškega nauka in znanje božanskih umetnosti«,⁸ kjer je »Bog vse, kar se uči, pot, po katerem se hodi, vse, po čemer se pride do spoznanja najvišje resnice«.⁹ Iz tega se jasno vidi, da so Duhovne vaje največje važnosti tako za spopolnitev naravnih zmožnosti kakor zlasti, da se izobliči nadnaravni ali krščanski človek. V teh namreč, časih, ko se pristnemu Kristusovemu mišljenju in nadnaravnemu duhu, v katerem edino obstoji naša sveta vera, stavi toliko zaprek in zavornic, ko se na dolgo in široko šopiri naturalizem, ki slabi trdnost v veri in ugašuje plamen krščanske ljubezni, za te čase je posebno važno, da se človek odtegne mamljivosti, »ničemurnosti«, ki »otemnjuje dobro«,¹⁰ in da se skrije v ono blaženo samoto, kjer bo, poučen po nebeškem nauku, spoznal pravo vrednost in ceno človeškega življenja, ki mora služiti edinole Bogu, da se zgrozi nad gnusobo greha; da se navzame svetega strahu božjega; da, rekel bi, odstrani zagrinjalo in spozna ničemurnost pozemelskih reči, da po opominih in izpodubdah tistega, ki je »pot in resnica in življenje«,¹¹ sleče starega človeka,¹² zataji sam sebe ter s pomočjo ponižnosti, pokorščine in prostovoljnega mrtvičenja obleče Kristusa ter si prizadeva, do-

⁵ S. Gregor. M., Pastor., I. III., adm. 15 (Migne, P. L., tom. 77, col. 73).

⁶ S. Euch., De laud. eremi, 37 (Migne, P. L., tom. 50, col. 709).

⁷ Lactant., De falsa relig., I. I., c. 1 (Migne, P. L., tom. 6., col. 118).

⁸ S. Basil. M., De laude solitariae vitae, v začetku (Opera omnia, Venetiis, 1751, tom. 2., str. 379).

⁹ Ibid. ¹⁰ Sap., IV, 12. ¹¹ Io., XIV, 6. ¹² Ro.n., XIII, 14.

speti do »popolnega moža« in do one brezpogojne »mere polne starosti Kristusove«, ¹³ o kateri govori Apostol, in končno z vsem srcem doseči, da bo mogel reči z Apostolom: »Živim, pa ne več jaz, ampak Kristus živi v meni.« ¹⁴ Po teh stopinjah se duša dviga do dovršene popolnosti in se na najljubeznivejši način združi z Bogom, izprosi si v onih dneh v večji meri pomoč milosti božje z gorečnejšimi molitvami in večjo udeležbo svetih skrivnosti.

Izborna in veleodlično je vse to, Častiti Bratje, ter daleč presega naravo, in le v dosegu teh dobrin je pokoj, sreča in pravi mir, po čemur dandanašnji tako željno hrepeni človeško srce, a vse to današnja družba, ki jo za seboj vleče mamljivo hlepenje, zaman išče v negotovih in minljivih dobrinah, po katerih tako strastno hrepeni, pa v burji in zmešnjavi življenja. Nasprotno, trdno smo prepričani, da imajo Duhovne vaje čudovito moč, dati ljudem mir ter jih dovesti do svetega življenja; kar tudi potrjuje dolga izkušnja prejšnjih stoletij in morda še bolj našega časa, ker skoraj brez števila jih je, ki so si v sveti samoti Duhovnih vaj do dobra izbrusili ter izšli iz njih »ukoreninjeni in sezidani« na Kristusa, ¹⁵ obdani z lučjo, napolnjeni z veseljem, prešinjeni z onim mirom, ki presega vsak razum.« ¹⁶

Toda iz te popolnosti krščanskega življenja, ki jo očitvidno prinašajo Duhovne vaje, poleg znotranjega dušnega miru, nekako sam od sebe izvira še drug izbran sad, ki na izreden način podaja nemajhno korist družabnim razmeram, namreč: gorečnost v pridobivanju duš za Kristusa, kakor se navadno imenuje: apostolski duh. Pravi učinek ljubezni je namreč ta, da se pravična duša, v kateri po milosti prebiva Bog, na čudovit način podžiga, da tudi druge pritegne k udeležbi in ljubezni one neskončne Dobrote, katero je sama dosegla in jo poseduje. V našem stoletju pa, ko človeška družba tako silno potrebuje duhovne pomoči in ko oddaljeni misijonski kraji, ki so že »beli za žetev«, ¹⁷ bolj in bolj zahtevajo potrebam primerno apostolsko skrb, ob enem pa naši kraji tirjajo najbolj izbrane delavce iz vrst ene ali druge duhovščine, ki bi bili sposobni delivci božjih skrivnosti, in pa močne čete poštenih lajkov, ki bi združeni v tesno zvezo s hierarhičnim apostolatom podpirali ga z živahnim delovanjem, posvetivši se mnogostranskemu delu in trudu Katoliške Akcije; v tem času Mi, Častiti Bratje, poučeni od zgodovine-učiteljice, sveto samoto Duhovnih vaj smatramo in cenimo kot nekake, po volji božji ustanovljene okrepčevalnice, kjer bo vsak pošten človek, podpiran s pomočjo milosti božje, stopajoč za lučjo večnih resnic in posnemajoč zglede Kristusove, ne samo jasno spoznal vrednost duš in se vnel od želje, pomagati jim v kakšnemkoli poklicu, v katerem po natančnem premisleku uvidi, da je poklican služiti svojemu Stvarniku, marveč navzel se bo tudi gorečnosti krščanskega apostolata, delavnosti, požrtvovalnosti, in se navdušil za velika dela.

II. Duhovne vaje v cerkveni zgodovini.

To pot in ta način je že tudi naš Gospod često uporabljal v izobraževanju evangelijskih oznanjevalcev. Naš božji Učenik sam se namreč ni zadovoljil s tem, da je dolga leta prebil v tihi nazaretski hišici, temveč je, preden je ljudem zasijal v polni luči in jih začel z besedo poučevati o nebeških rečeh, celih štirideset dni hotel prebiti v samotni puščavi. Pa tudi sredi evangelijskega dela je opetovano Apostole vabil v mirno tihoto samotnega kraja: »Pojdite sami zase v samotni kraj in se nekoliko odpočijte«; ¹⁸ in ko je iz te tužne zemlje odšel v nebesa, je hotel, da se isti Apostoli in učenci njegovi v jeruzalemski obednici

¹³ Ephes. IV, 13. ¹⁴ Galat. II, 20. ¹⁵ Coloss. II, 7. ¹⁶ Philipp. IV, 7.

¹⁷ Io., IV, 35. ¹⁸ Marc., VI, 31.

pripravijo in spolnijo; tam so deset dni »enodušno vztrajali v molitvi«¹⁹ in postali vredni sprejeti Svetega Duha; pač pomenljiva samota, prva, ki pomenja Duhovne vaje, v njej se je rodila večno močna in krepka Cerkev, in tu so v navzočnosti Bogorodice Device Marije in pod njenim mogočnim varstvom skupaj z Apostoli dobili razsvetljenje tudi oni, ki se po pravici smejo imenovati predhodniki Katoliške Akcije.

Od onega dne se je opravljanje Duhovnih vaj, če ne pod imenom in na način, kakor je to danes običajno, pa vsaj stvarno »udomačilo med prvimi kristjani«,²⁰ kakor pravi sv. Frančišek Saleški, in jasno spričujejo dokazi, ki se nahajajo v delih sv. očetov. Tako je opominjal sv. Jeronim plemenito gospo Celancijo: »Izberi si primeren in od družinskega šuma oddaljen prostor, kamor se lahko zatečeš kakor v pristanišče. Le-tam se daj na pobožno čitanje, tam pogosteje opravljaj svoje molitve, tam resno razmišljaj o bodočih rečeh, da s to zaposlenostjo nadomestiš opravila ob drugem času. Tega ti ne pravimo zato, da bi te odtegnili od tvojih, temveč to hočemo, da se tam naučiš, kakšna naj bi bila nasproti tvojim«. ²¹ In Jeronimov vrstnik sv. Peter Hrisolog, škof Ravenski, je z dobro znanim pozivom klical vernike: »Dali smo telesu (celo) leto, dajmo duši dneve . . . Živimo nekoliko Bogu, ki smo celi čas živeli svetu . . . V naših ušesih naj odmeva glas božji; ropot naših domačinov naj ne moti našega posluha . . . Tako utrjeni, bratje, tako poučeni napovejmo boj grehu . . ., zagotovljeni zmage.«²²

Tudi v poznejših časih je vedno ljudi prevzemala želja po mirni samoti, kjer duša, odgnavši nepotrebne priče, obrne pozornost na božje reči; še več, znano je, da čim viharnejši časi nastopajo, tem močnejše božji Duh žene ljudi, ki žejaajo po pravici in resnici, v samoto, da so osvobojeni od telesnih želj, tem bolj svobodni v dvorani svojega duha vdati se božji modrosti, kjer umolkne vsak šum posvetnih skrbi, pa se v svetih premišljevanjih naslanjajo ob večnih radostih.²³

Dasiravno je božja Previdnost v svoji Cerkvi obudila mnogo mož, obilno obdarovanih z višjimi darovi in odličnih kot učitelji nadnaravnega življenja, ki so podali modra pravila in izborna preizkušane ascetične metode, črpajoč iz božjega razodetja, iz lastnega doživetja in iz izkustva prejšnjih stoletij, so še povrh po ukrepu božje Previdnosti izšla na svetlo dela znamenitega služabnika božjega sv. Ignacija Lojolskega, po pravici imenovana Duhovne vaje, pravi »zaklad«, kakor jih je imenoval častitljivi mož iz slavnega reda sv. Benedikta, Ludovik Blossius, katerega mnenje navaja sv. Alfonz Marija Liguori v prelepem pismu, »kako se opravljajo duhovne vaje v samoti«, »zaklad, ki ga je Bog v najnovejšem času odprl svoji Cerkvi, radi katerega Mu treba po pravici dajati posebno hvalo«. ²⁴

Iz teh Duhovnih vaj, ki so kmalu zaslovele v Cerkvi, je med mnogimi drugimi zajemal pobudo za hitrejša korake k svetosti naš častitljivi in Nam iz mnogih razlogov predragi sv. Karol Boromejski, ki je, kakor smo o drugi priliki omenili, »opravljanje Duhovnih vaj razširil med duhovščino in ljudstvom«²⁵ ter jih je s svojim neumornim delom in s svojim ugledom ne samo spopolnil s primernimi pravili in navodili, temveč je šel tako daleč, da je ustanovil dom, kjer bi se naj ljudje spopolnjevali na podlagi ignacijanskih premišljevanj. Ta dom je ime-

¹⁹ Act., I, 14. ²⁰ S. Franc. Sal., *Traité de l'amour de Dieu*, I, 12, c. 8.

²¹ S. Hieronym., Ep. 148 ad Celant., (Migne, P. L. tom, 22, col. 1216).

²² S. Petr. Chrysolog., serm. 12. (Migne, P. L., tom. 52, col. 186).

²³ S. Leo Magn., Sermon. 19 (Migne, P. L., tom. 54, col. 186).

²⁴ S. Alf. M. de Liguori, *Lettera sull' utilità degli Esercizi in solitudine*; *Opere ascet.* (Marietti, 1847), vol. III., str. 616.

²⁵ Const. Apost. Summorum Pontificum, 25. Iul. 1922 (Acta Apost. Sed., vol. XIV, str. 421).

noval »Asceterium« in je častno omeniti kot prvi med drugimi, ki so pozneje povsod zacveteli po njegovem vzorcu.

Ko so se namreč v Cerkvi Duhovne vaje od dne do dne vedno bolj cenile, so se čudovito množili domovi zanje, ki se lahko imenujejo res zelo primerna goščišča, postavljena v suhi pustinji tega življenja, kjer se lahko na samem krepijo in odpočijejo verniki obojega spola. Resnično, po strašnem bojnem opustošenju, ki je tako trdo zadelo človeško družino, po tolikih ranah, ki jih je zadobilo duševno in državljansko blagostanje narodov, kdo bi mogel v duhu prešteti neizmerno število onih, ki so sprevideli, kako se zmanjšujejo in ginejo varljive nade, ki so jih prej gojili, in jasno spoznali, da treba pozemeljske dobrine zapostaviti za nebeškimi, ter so, krepko podpirani z močjo božjega Duha, začeli iskati v sveti samoti pravi mir srca? Najočividnejši dokaz so nam vsi oni, ki jih je privabila lepota popolnejšega in svetejšega življenja, ali so bili izmučeni po besnih burjah tega sveta, ali so jih potresle življenjske skrbi, ali so se videli prevarane po prevarah in lažeh sveta, ali jih je ozlovoljila pogubna kuga racionalizma, ali so bili razočarani po čutnih vabah, pa so se zatekli v one svete hrame in tam tem slajše okušali mir, kolikor hujše napore so bili prestali, ter so, vrnivši se k nebeškim rečem, svoje življenje uredili po nadnaravnih naukih.

III. Duhovne vaje za različne sloje.

Mi se torej s čustvom hvalečnosti in radosti veselimo nad početki te izredne pobožnosti in smo trdno uverjeni, da je v njeni porasti najizdatnejša pomoč in bramba proti navalom zla, zato smo se odločili, kolikor je v Naših močeh, sodelovati pri ostvarjanju prelepih naklepov božje Dobrote, da ne bi tajinstveni klic, ki se je po delovanju Svetega Duha oglasil v človeških srcih, ostal brez vroče zaželenosti in plodovitosti na nebeških dobrinah.

To pa tem rajše storimo, ker vidimo, da so tudi Naši predniki tako delali. Že zdavna je namreč ta Apostolska Stolica zopet in zopet priporočala Duhovne vaje z besedo, pa tudi z zgledom in ugledom učila vernike, ko je visoke Vatikanske dvore za nekaj dni spremenila v zbirališče premišljevanja in molitve; ta običaj smo tudi Mi z nemajhnim veseljem in uteho Našega srca drage volje sprejeli. Da bi veselje in uteho pripravili i Sebi i tistim, ki so Nam bližje, hoteč ugoditi njih splošni želji, smo naročili, da se že sedaj vse uredi, kako bi se vsako leto mogle vršiti Duhovne vaje v teh Naših Dvorih.

Kako tudi vi, Častiti Bratje, cenite Duhovne vaje, je znano, saj ste jih opravili, preden ste sprejeli svete redove, pa tudi preden ste se okrasili s polnostjo duhovništva; istotako od časa do časa, ne poredkoma, sklicujete svoje duhovnike k Duhovnim vajam, da pod vašim vodstvom okrepite svoje duše. To prelepo delo je pač vredno, da mu damo javno dolžno pohvalo. Nič manjšo pohvalo, mislimo, zaslužijo oni Škofje bodisi Iztočne ali Zapadne Cerkve, o katerih smo zvedeli, da se od časa do časa shajajo v pobožno samoto s svojim Metropolitom ali Patrijarhom primerno njihovi službi in dolžnostim. Upamo, da bodo ta krasen zgled, kolikor dopušča narava stvari same, tudi drugi posnemali in ga širili. Saj menda ne bo treba pri tem premagati kake velike potežkoče, če se vaje prirede o priliki sestankov, ki jih vsi Predstojniki kake Cerkvene Pokrajine službeno sklicujejo, bodisi, da se ukrene, kar je potrebno za občno zveličanje duš, ali da se obravnavajo zadeve, ki jih baš nanesejo časovne razmere.

Tudi Mi sami smo tako odločili, delati z vsemi Škofi Insubrijske pokrajine v onem kratkem času, ko smo upravljali Milansko cerkev, in bi bili to nedvom-

no tudi izvršili prvo leto vladanja, ko bi ne bili skrivnostni naklepi božje Previdnosti z Našo malenkostjo drugače ukrenili.

Utemeljeno je torej Naše prepričanje, da se bodo duhovniki in redovniki, ki so v tem oziru prehiteli cerkveni zakon in že prej s hvalevredno gorečnostjo zahajali k Duhovnim vajam, v bodoče še tem marljivejše posluževali tega sredstva za dosego svetosti, čim resneje jih k temu priganja veljava sv. Kánonov.

Radi tega nujno opominjamo svetne duhovnike, naj bodo točni v opravljanju Duhovnih vaj, vsaj v oni mali meri, ki jo predpisuje Zbornik Kanoničnega Prava,²⁶ ter da jih bodo začenjali in opravljali z gorečo željo po lastni popolnosti, da si pridobe ono obilje nadnaravnega duha, ki jim je nujno potrebno, če hočejo doseči duhovno korist poverjene si črede ter pridobili zmagu duš za Kristusa. Po tej poti so hodili vsi duhovniki, ki so goreli želje po zveličanju duš in se odlikovali v privajanju bližnjega na pot svetosti ter v vzgoji duhovščine, kakor vidimo, da navedemo novejši zgled, na Jožefu Cafasso, kateremu smo Mi sami odločili čast blaženih nebeščanov. Temu svetemu možu je bilo vedno zelo na srcu, udeleževati se goreče Duhovnih vaj, da bi po njih pri sebi in drugih služabnikih Kristusovih čim bolj pospeševal svetost in spoznaval nebeške naklepe; tako je nekoč, prišedši iz svete samote, obdarjen z nebeško lučjo, nekemu mlademu duhovniku, kateremu je bil spovednik, jasno pokazal pot, po kateri naj hodi, in ta pot ga je privedla do vrhunca čednosti. Bil je to blaženi Ivan Bosco, kateremu imenu nobena hvala ni dosti velika.

Oni pa, ki vojujejo pod kakšnimkoli naslovom v ograjah redovniške discipline, predpisuje zakon²⁷ vsako leto opravljati svete duhovne vaje; ni dvoma, da bodo iz te svete samote zadobili veliko obilja nebeških dobrin, odkoder bodo, kakor je komu potrebno, črpali večjo popolnost in si pridobili vsa sredstva za uspešno napredovanje na poti evangelijskih svetov. Letne Duhovne vaje so namreč mistično »drevo življenja«,²⁸ iz katerega bodo poedinci in družba dobili ono hvalevredno svetost, ki bi naj cvetela v vsaki redovni družbi.

Nikar naj ne mislijo duhovniki obojega duhovništva, da bo morda čas, ki ga porabijo za Duhovne vaje, v škodo apostolski službi. Poslušajo naj sv. Bernarda, ki se ni pomišljal pisati papežu Evgeniju III., kateremu je nekdan bil učitelj: »Če hočeš biti ves vsem, nalik onemu, ki je vse vsem postal, hvalim tvojo ljudomilost, pa le, če je popolna. Kako pa naj bo popolna, če tebe ni zraven? Tudi ti si človek: naj sprejme tudi tebe naročje, ki vse sprejema. Drugače, kaj ti pomaga, če vse pridobiš, sam sebe pa pogubiš? Zatorej, če te vsi imajo, bodi tudi ti med tistimi, ki imajo. Spominjaj se, ne pravim, vedno, ne pravim, pogostoma, vendar da vsaj tu in tam daš samega sebe sebi.«²⁹

Z nič manjšo skrbjo, Častiti Bratje, Vam svetujemo, da se vzgoje številne čete Katoliške Akcije, ki je ne nehamo in ne bomo nehali z vsemi močmi pospeševati in priporočati, ker je prekoristna (da ne rečemo potrebna) soudeležba laikov pri hierarhičnem Apostolatu. V resnici ne moremo dovolj z besedami izraziti izrednega veselja, ki Nas navdaja, ko smo zvedeli, da so skoraj povsod uvedene posebne razporedbe svetih premišljevanj pri Duhovnih vajah, kjer bi se vzgojili miroljubni in goreči vojaki Kristusovi, posebno pa odredi novincev. Ko se namreč zbirajo v velikem številu s tem namenom, da bi se pripravili in usposobili za vojevanje svetih bojev Gospodovih, najdejo v teh vajah ne samo pomoč, da dajo v sebi krščanskemu življenju popolnejšo obliko, temveč začutijo v srcu neredko tudi skrivnostni glas božji, ki jih kliče k sveti službi in k delu za pospeševanje zveličanja duš in torej k izvrševanju apostolata v polnem pomenu. Sijajna je to zora nebeških dobrin, kateri bo kmalu sledil polni dan in jo dopolnil,

²⁶ Cod. iur. can. can. 126. ²⁷ Ibid. can. 595, § 1. ²⁸ Gen., II, 9.

²⁹ S. Bern., De consider., I, I, c. 5 (Migne P. L. tom. 182, col. 734).

kakor hitro se bolj razširi običaj Duhovnih vaj ter z modrim postopanjem uvede v razna katoliška udruženja, posebno mladinska.³⁰

Ker so v naši dobi časne dobrine in iz njih izvirajoča udobnost z nekim blagostanjem v nemali meri prešle tudi na obrtnike in delavce in jih postavile v ugodnejši življenjski položaj, treba pripisati božjemu usmiljenju in Previdnosti božje Dobrote, da se tudi v široke sloje vernikov deli ta nebeški zaklad Duhovnih vaj, ki so kakor protiutež, da se ne dado potlačiti minljivim rečem, da ne uto- nejo v udobnosti in ugodnosti sedanjega življenja ter klaverno zapadejo naukom in življenju materializma. Radi tega po pravici obračamo gorečo vneto in na- klonjenost »Delu za Duhove vaje«, ki v nekaterih krajih že obstoja, zlasti pa plodonosni in zelo primerni organizaciji »Samota obrtnikov« s pridruženo »Vztrajnostjo«, ter vse to priporočamo, Častiti Bratje, vaši pastirski skrbi in modrosti.

IV. Način, kako se opravljajo Duhovne vaje.

Da pa iz svetih Duhovnih vaj poteko oni radostni sadovi, ki smo jih našeli, jih treba opravljati s primerno pažnjo, ker če se te Duhovne vaje opravljajo le iz navade, mlačno in malomarno, bo iz njih majhna ali nobena korist.

Zato je pred vsem potrebno, da duša v samotni obrne vse svoje sile v sveto razmišljanje, odstranivši seveda vse skrbi in brige vsakdanjega življenja, ker, ka- kor lepo uči zlata knjižica »Hoja za Kristusom«: »V tihoti in miru napreduje po- božna duša«. ³¹ Dasiravno torej smatramo vsekako za hvalevredne svete vaje, ki jih množice javno opravljajo, in se naj z vso dušnopastirsko gorečnostjo pospe- šujejo, ker jih Bog obsipava z mnogimi blagoslovi, vendar predvsem nujno pri- poročamo Duhovne vaje, ki se vrše na tihem, imenujejo se »zaprte«, ker se v njih človek lažje odtegne občevanju s stvarmi ter raztresene dušne sile zbere in se prisili, da se v premišljevanju večnih resnic bavi edino sam s seboj in z Bogom.

Razen tega Duhovne vaje v pravem pomenu zahtevajo neki gotovi čas, ki se naj za njih porabi. Dasiravno se čas z ozirom na stvarne okoliščine in osebe lahko skrči na nekaj dni ali raztegne na celi mesec, vendar preveč se ne sme skrócić, če se hočejo zadobiti koristi, ki jih obetajo Duhovne vaje. Kakor namreč zdrav kraj le takrat pomaga zdravju, če se telo dalje časa tam mudi, tako tudi zveličavna umetnost svetih premišljevanj ne pomaga učinkovito duhu, če se dalje časa ne vežba.

Končno je zelo važno za pravilno opravljanje Duhovnih vaj za dosego njih sa- du, da se vrše po modri in primerni metodi.

Izkustvo je pokazalo, da je med vsemi metodami Duhovnih vaj, ki se prav hvalevredno držane od zdrave katoliške asceze, zavzela prvo mesto in bila po- čaščena z opetovanimi odobritvami Svete Stolice, odlična s pohvalami mož, od- ličnih po duhovni učenosti in svetosti ter je skoraj skozi štiristo let rodila neštete sadove svetosti: v mislih imamo namreč metodo, ki jo je uvedel sv. Ignacij Lojo- lanski, katerega lahko imenujemo prvovrstnega in izrednega Učitelja Duhovnih vaj. Njegova »čudovita knjiga Duhovnih vaj«, ³² majhna sicer po obsegu, pa polna nebeške modrosti, čim je bila slovesno potrjena, pohvaljena, priporočena od Našega prednika srečnega spomina Pavla III., ³³ se je že takrat, da ponovimo besede, ki smo jih izrekli, preden smo bili povzdignjeni na Petrovo stolico, se je že takrat, pravimo, »odlikovala in je zasijala kot najmodrejši in v resnici splošni pravilnik za vodstvo duš po poti popolnosti in zveličanja, kot neizčrpljiv

³⁰ Cfr. Ordine del giorno di Mons. Radini-Tedeschi in »Congr. cattol. ital.« an. 1895.

³¹ De Imit. Chr. l. I, c. 20, 6. ³² Brev. Rom., in festo S. Ign. (31. Iul. lect. 4).

³³ Litt. Apost. Pastoralis officii, 31. Iul. 1538.

vir najkrasnejše in najbolj jedrnate pobožnosti, kot najmočnejši pogon in dobro izkušen vodnik za poboljšanje nravnosti in dosego vrhunca duhovnega življenja.³⁴ Ko smo tedaj v začetku Našega Pontifikata, ustrezajoč željam in težnjam Škofov skoraj celega sveta obeh obredov, z Apostolsko Konstitucijo »Summorum Pontificum« z dne 25. julija 1922 »sv. Ignacija Lojolanskega« proglasili in določili za nebeškega zavetnika vseh Duhovnih vaj, ob enem zavodov, bratovščin, družeb katerekoli vrste, ki podpirajo in pomagajo onim, ki opravljajo Duhovne vaje,³⁵ skoraj nismo drugo storili kakor da smo s Svojo najvišjo Oblastjo to potrdili, kar je že bilo dano v splošnem soglasju Pastirjev in vernikov; kar so vključno poleg imenovanega Pavla III. slavni Naši predniki Aleksander VII.³⁶ Benedikt XIV.³⁷ Leon XIII.,³⁸ izrekli, ko so s pohvalami počastili Ignacijanske vaje; vse to so z velikimi pohvalami in z zgledom čednosti, ki so jih črpali ali pomnožili v tem poprišču, iznesli vsi oni, da se poslužimo besed Leona XIII., ki so zadnja štiri stoletja »najbolj cveteli po ascetični učenosti in svetosti življenja.«³⁹ In v resnici: ta izvrsten duhovni nauk je popolnoma prost vsake nevarnosti in zmote napačnega mističizma; te Duhovne vaje se dajo na čudovito lahek način prilagoditi kateremu koli sloju ali stanu ljudstva, tako tistim, ki se v samostanih pečajo s premišljevanjem, kakor tistim, ki v svetnih zadevah vodijo razgibano življenje; deli se med seboj lepo skladajo; krasen in pregleden je red, po katerem resnica sledi iz resnice; končno duhovni dokazi, ki človeka priganjajo, da otrese jarem pregreh in izbriše bolezni, ki se drže njegove nravi ter ga vodijo po varnih stezah zatajevanja in zatiranja grešnih navad⁴⁰ do skrajnih višin molitve in božje ljubezni. Vse to nedvomno zadostno dokazuje učinkovitost in vrednost Ignacijanske metode in kar najbolj priporoča Ignacijeve vaje.

Končno še preostaje, Častiti Bratje, da toplo priporočimo mesečno ali vsaj trimesečno rekolekcijo, ker ta pobožni običaj se lahko imenuje nekaka kratka ponovitev Duhovnih vaj ter vzdržuje in varuje sad Duhovnih vaj, ki smo ga s pohvalo omenili in obuja blagonosen spomin nanje. Ta običaj — zdi se Nam primerno poslužiti se istih besed Našega prednika sv. sp. Pija X., »z veseljem gledamo, da se je uvedel na več krajih«,⁴¹ in da je razširjen v redovnih družbah in med pobožnimi svetnimi duhovniki, močno želimo, da se zanese tudi med lajike, ker jim bo v nemajhno korist, zlasti med one, ki so morda preobloženi z družinskimi skrbmi in preveč zaposleni, da se ne morejo udeleževati Duhovnih vaj; s temi rekolekcijami bodo vsaj deloma nadomestili koristi Duhovnih vaj.

Na ta način, Častiti Bratje, bodo Duhovne vaje, če se bodo v vseh slojih krščanske družbe razširile in opravljale, rodile duhovno prenovitev: gojila se bo pobožnost, negovale se bodo verske sile, razvila se bo plodonosna apostolska služba, in zavladal bo mir med poedinci in v družbi.

Nebo je bilo jasno in na zemlji je vladala tihota, noč je dosegla sredino svojega pota, tedaj se je v skrivnosti, daleč od ljudske gneče, večna Beseda Očetova, prejemši nase človeško naravo, prikazala ljudem, in zadonel je po zračnih višavah nebeški slavošpev: »Slava Bogu na višavah, in mir ljudem na

³⁴ S. Carlo e gli Esercizi spirituali di S. Ignazio in: S. Carlo Borromeo nel 3. Centenario dalla canonizzazione, n. 23, Sett. 1910, str. 488.

³⁵ Const. Apost. Summorum Pontificum, 25. Iul. 1922 (Acta Ap. Sed., vol. XIV, str. 1922).

³⁶ Litt. Apost. Cum sicut, 12. Oct. 1647.

³⁷ Litt. Apost. Quantum secessus, 20. Mart. 1753; Litt. Ap., Dedimus sane, 16. Maii 1753.

³⁸ Epist. Ignatianae commentationes, 8. febr. 1900 (Acta Leonis XIII., vol. VII, str. 373).

³⁹ Ibid. ⁴⁰ Epist. Apost. Pii Pp. XI: Nous avons appris, 28. marca 1929 kard. Dubois.

⁴¹ Exhort. ad Cler. cathol. Haerent animo, 4. avg. 1908 (Acta S. Sedis, vol. XLI, str. 575).

zemlji, ki so dobre volje». ⁴² To slovesno oznanilo krščanskega miru: — Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem izraža glavno željo Našega apostolskega srca, na to je uprto vse Naše teženje, vsi napor. To oznanilo bo močno pretresno srca kristjanov, ki bodo ločeni od šuma in svetnih nečimurnosti v globoki in tihi samoti razmišljali resnice Vere in zglede Onega, ki je prinesel svetu mir in mir zapustil kot svojo dediščino: »Svoj mir vam dam«. ⁴³

Ta pravi mir vam, Častiti Bratje, iz srca želimo baš na dan, ko se po božji dobroti napolni petdeseto leto Našega mašništva. In za ta mir z vročimi molitvami prosimo sedaj, ko se približuje veseli praznik Rojstva Našega Gospoda Jezusa Kristusa, kateri praznik se lahko imenuje skrivnost miru, in prosimo od Njega, ki je bil pozdravljen kot knez miru.

In s temi čustvi, s srcem povzdignjenim v veselo in trdno upanje, v zagotovilo nebeških darov in Naše blagohotnosti vam, Častiti Bratje, vsej duhovščini in vsemu vašemu ljudstvu, to je vesoljni in predragi Naši katoliški rodbini iz srca podelimo v Gospodu Apostolski Blagoslov.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 20. meseca decembra leta 1929, Našega papeževanja VIII.

Papež Pij XI.

28.

Okrožnica svetega Očeta Pija XI.

o krščanski vzgoji mladine.

Glavne nauke te preznamenite papeške okrožnice so jugoslovanski škofje, zbrani na škofovi konferenci v Zagrebu, dne 20. februarja t. l. izdali kot skupen pastirski list, z željo, da bi duhovniki in verniki papeško pismo čimvečkrat čitali, si osvojili njegovo vsebino ter se po njem ravnali pri vzgoji drage mladine.

V zmislu te želje se tej številki Oglasnika prilaga po 1 izvod okrožnice v slovenskem prevodu, kakor je bil prirejen po naročilu prečastitega škofijskega ordinariata v Ljubljani. Čč. gg. dušni pastirji naj encikliko proučijo ter jo, z ozirom na krajevne razmere in potrebe, preberejo vernikom s prižnice.

Priloženi izvod je poravnan z naročnino Oglasnika, nadaljnji izvodi bi se po zmerni ceni dobili v prodajalni KTD (prej Ničman) v Ljubljani.

29.

Sacrae Congregationis Concilii

Instructio ad Ordinarios dioecesanos: De inhonesto feminarum vestiendi more.¹

Vi supremi apostolatus, quo in universa Ecclesia divinitus fungitur, Ssmus Dominus Noster Pius Papa XI verbis et scriptis nunquam destitit illud S. Pauli (I ad Tim., II., 9. 10) inculcare, videlicet: »mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se, et . . . quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona«.

Ac saepenumero, occasione data, idem Summus Pontifex improbavit acerrimeque damnavit inhonestum vestiendi morem in catholicarum quoque mu-

⁴² Luc. II, 14. ⁴³ Io., XVI, 27.

¹ Acta Apostolicae Sedis. Vol. XXII (1930). Num. 1. pag. 26—28.

lierum ac puellarum usum hodie passim inductum, qui non modo femineum decus atque ornamentum graviter offendit, sed nedum in temporalem earumdem feminarum perniciem verum etiam, quod peius est, in sempiternam, itemque in aliorum ruinam miserrime vertit.

Nihil igitur mirum, si Episcopi ceterique locorum Ordinarii, sicut decet ministros Christi, in sua quisque dioecesi pravae huiusmodi licentiae ac procacitati modis omnibus unaque voce obstiterunt, derisiones nonnumquam ac ludibria ob hanc causam sibi a malevolis illata aequo fortique animo tolerantes.

Itaque hoc Sacrum Consilium cleri populique disciplinae provehendae cum eiusmodi Sacrorum Antistitum vigilantiam et actionem merita probatione ac laude prosequatur, tum eosdem vehementer hortatur ut consilia atque incepta opportune inita insistant et alacrius pro viribus urgeant, quoadusque hic pestiferus morbus ex honesta hominum consertione penitus extirpetur.

Quod ut facilius ac tutius ad effectum deducatur, haec Sacra Congregatio, de mandato Sanctissimi Domini, ea quae sequuntur ad rem statuere decrevit:

I. Parochi praesertim et concionatores, data occasione, secundum illud Apostoli Pauli (II ad Tim., IV, 2) instant, arguant, obsecrent, increpent ut feminae vestes gestent, quae verecundiam sapiant quaeque sint ornamentum et praesidium virtutis; moneantque parentes ne filias indecoras vestes gestare sinant.

II. Parentes, memores gravissimae obligationis qua tenentur prolis educationem in primis religiosam et moralem curandi, peculiarem adhibeant diligentiam, ut puellae a primis annis in doctrina christiana solide instituuntur atque in earum animo ipsi, verbis et exemplo, amorem virtutum modestiae et castitatis impense foveant; familiam vero, Sacrae Familiae exempla imitati, ita constituere atque gubernare satagant, ut singuli verecundiae amandae atque servandae inter domesticos parietes habeant causam et invitamentum.

III. Parentes iidem filias a publicis exercitationibus et concursibus gymnificis arceant; si vero eisdem filiae interesse cogantur, curent ut vestes adhibeant quae honestatem plene praeseferant; inhonestas vero vestes illas gestare nunquam sinant.

IV. Collegiorum moderatrices et scholarum magistrae modestiae amore puellarum animos ita imbuere enitantur, ut eadem ad honeste vestiendum efficaciter inducantur.

V. Eadem moderatrices ac magistrae puellas, ne ipsarum quidem matribus exceptis, quae vestes minus honestas gestent, in collegia et scholas ne admittant, admissasque, nisi resipiscant, dimittant.

VI. Religiosae, iuxta litteras die XXIII mens. Augusti, a. MDCCCXXVIII, datas a Sacra Congregatione de Religiosis, in sua collegia, scholas, oratoria, recreatoria puellas ne admittant, admissas ne tolerant, quae christianum vestendi morem non servant; ipsae vero in alumnis educandis peculiare adhibeant studium, ut in earum animo sancti pudoris et verecundiae christianae amor altas radices agat.

VII. Piae instituuntur et foveantur feminarum Associationes, quae consilio, exemplo et opere finem sibi praestituunt cohibendi abusus in vestibus gestandis christianae modestiae haud congruentibus et promovendi morum puritatem ac vestiendi honestatem.

VIII. In pias Associationes feminarum ne illae admittantur, quae inhonestas vestes induant; admissae vero, si quid postea hac in re peccent et monitae non resipiscant, expellantur.

IX. Puellae et mulieres, quae inhonestas vestes induunt, a Sancta Communione et a munere matrinae in sacramentis Baptismi et Confirmationis arceantur, atque, si casus ferat, ab ipso ecclesiae ingressu prohibeantur.

X. Cum incidunt per annum festa, quae modestiae christianae inculcandae peculiarem exhibeant opportunitatem, praesertim vero festa B. M. Virginis, parochi et sacerdotes piarum Unionum et Catholicarum Consociationum moderatores feminas ad christianum vestiendi morem, opportuno sermone revocare atque excitare ne praetermittant. In festo autem Beatae Mariae Virginis sine labe conceptae peculiare preces in omnibus cathedralibus et paroecialibus ecclesiis quovis anno peragantur, habitis, ubi fieri potest, opportunis cohortationibus in sollemni ad populum concione.

XI. Consilium dioecesanum a vigilantia, de quo in declaratione Sancti Officii die XXII mensis Martii, a. MDCCCCXVIII data, semel saltem in anno de aptioribus modis ac rationibus ad feminarum modestiae efficaciter consulendum ex professo agat.

XII. Quo vero haec salutaris actio efficaciter et tutior succedat, Episcopi aliique locorum Ordinarii, tertio quoque anno, una simul cum relatione de religiosa institutione, de qua in Litteris Orbem catholicum die XXIX mensis Iunii, a. MDCCCCXIII Motu proprio datis, etiam de rerum conditione ac statu circa feminarum vestiendi morem deque operibus ad normam huius Instructionis praestitis, hanc Sacram Congregationem certiore reddant.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis Concilii, die XII mensis Ianuarii in festo Sacrae Familiae, anno MDCCCCXXX.

✠ D. Card. Sbarretti, Episc. Sabinen. et Mandelen., Praefectus.

L. ✠ S.

† Iulius, Ep. Lampsacen., Secretarius.

— — —

Že na škofovski konferenci v Zagrebu meseca oktobra leta 1925 je prišla v pogovor ženska noša, ki žali čut dostojnosti.. Takrat so dobili čč. gg. dušni pastirji naročilo, naj pritrdijo na cerkvena vrata primeren opomin.¹

Kako resna je stvar, dokazujejo zgornja navodila, izdana po naročilu svetega Očeta od svete konciljske kongregacije. Gospodje duhovniki naj ta navodila vestno proučijo ter v njih zmislu pri vsaki dani priložnosti, zlasti ob praznikih prebl. D. Marije, z vso resnobo opominjajo starše in vzgojitelje na njih sveto dolžnost, paziti na žensko mladino, da s svojo obleko ne bo v dušno pogubo sebi in okolici, pa tudi to mladino samo naj navajajo, da bo varovala meje in pravila spodobnosti. Pospešujejo naj udruženja, ki bodo gojila sveto sramežljivost, s spotikljivo oblečenimi osebami pa naj ravnajo, kakor to zahtevajo določbe svete Cerkve.

Na dekanijskih konferencah naj se odslej vsakikrat ugotovi, kako se izpolnjujejo v posamnih župnijah zgornji cerkveni predpisi. Ta ugotovitev naj se zabeleži v konferenčnem zapisniku, da bo imelo škofijstvo potrebne podatke za tostvarna poročila v Rim.

¹ Oglasnik lavantinske škofije 1925. IX. odst. 52.

Sacrae Poenitentiariae Apostolicae

solutio dubii circa Indulgentiam Portiunculae.¹

Sacrae Poenitentiariae Apostolicae sequentia dubia pro oppòrtuna solutione exhibita fuerunt:

I. An christifideles Indulgentiam Portiunculae die secundo mensis Augusti in una ecclesia et die dominico proxime insequenti, qui ad normam decreti Sacrae Poenitentiariae Apostolicae, diei 10 Iulii 1924, n. VII, substitutus fuerit in alia ecclesia consequi valeant?

II. An verba eiusdem decreti sub n. IX »saltem sexies Pater, Ave et Gloria« ita intelligenda sint ut hae ipsae preces modo praeceptivo solvi debeant, vel integrum sit christifidelibus alias aequivalentes recitare?

Sacra Poenitentiaria Apostolica ad proposita dubia sic respondendum censuit: Ad I. Affirmative; ad II. Affirmative ad primam partem, Negative ad secundam.

Datum Romae, ex Sacra Poenitentiaria Apostolica, die 13. Ianuarii 1930.

S. Luzio, R e g e n s.

L. ✠ S.

S. de Angelis, S u b s t i t u t u s.

XXX. mednarodni evharistični kongres v Kartagini.

Letos od 7. do 11. maja se bo vršil z velikimi slovesnostmi trideseti mednarodni evharistični kongres, tokrat v Kartagini. Za kongres se je s privoljenjem svetega Očeta izbralo to mesto v severni Afriki, ker je v tistih krajih živel in deloval slavní škof in cerkveni učenik sv. Avgustin, ki je umrl leta 430. Tako bo z evharističnim shodom združen spomin na 1500 letnico smrti tega gorečega zagovornika sv. Evharistije, ki je med drugim spisal mnogo lepega o milostih svetega obhajila.

Zavoljo oddaljenosti in velikih stroškov se bo mogel iz naših krajev le malokdo udeležiti tega svetovnega kongresa. Tozadevne prijave sprejema in pojasnila daje Prosvetna zveza v Ljubljani. — Nekako nadomestilo za nas bo jugoslovanski evharistični kongres v Zagrebu v dneh od 14. do 17. avgusta t. l., glede katerega se bodo izdala pravočasno potrebna navodila.

Da bodo častilci presv. rešnjega Telesa deležni duhovnih dobrot, ki so združene z mednarodnimi evharističnimi kongresi, naj čč. gg. dušni pastirji omenijo v pridigah začetkom maja evharistični kongres v Kartagini in naj priredijo vernikom, morebiti v zvezi z majniško pobožnostjo, primerno slovesnost v čast presv. rešnjemu Telesu, n. pr. molitveno uro, skupno sveto obhajilo, dne 11. maja pa, če mogoče, teoforično procesijo.

Od Boga bomo prejeli v vseh svojih podjetjih, skrbah in težavah tem več milosti, pomoči in blagoslova, čim večja bo naša ljubezen do Jezusa v najsvetejšem Zakramentu!

V Mariboru, dne 4. aprila 1930.

† Andrej, l. r.,
skoř.

¹ Acta Apostolicae Sedis, vol. XXII. (1930). Pag. 43.

Agregacija Družbe vednega češčenja presv. rešnjega Telesa rimski poglavitni družbi.

Z odlokom od 29. januarja 1930 je prevzv. gospod kardinal Vincencij Vanutelli agregiral Lavantinsko družbo vednega češčenja presv. rešnjega Telesa in v podporo ubožnih cerkev istoimenski poglavitni družbi v Rimu.

Družba je v lavantinski škofiji lani začela znova delovati in pripravlja za letos zopet svojim podpornikom prav lepe paramente. Da kdo postane član te družbe, zadostuje, da se da v njo vpisati pri svojem pristojnem dušnem pastirju in prevzame zelo lahko dolžnosti: vsaj enkrat na mesec eno uro moliti presveto rešnje Telo, ali za sebe, ali skupno z drugimi verniki v cerkvi, ter darovati malo miloščino za napravo cerkvene obleke. Te dolžnosti ne vežejo pod nobeni mgrehom.

Vsled agregacije dobivajo člani nenavadno mnogoštevilne odpustke, popolne in nepopolne, ter druge duhovne dobrate. Pravila družbe, seznam odpustkov in več molitvenih ur bo prinesel priročen molitvenik, ki ga bo založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Medtem so bile natisnjene preproste, lepe sprejemne podobice, ki se naročajo pri imenovani tiskarni: Cena za 1 kom. 20 p, za 100 kom. 15 Din, kar bi se moglo poravnati iz družbenih zbirk. — Ena podobica je priložena tej številki Oglasnika.

Čč. gg. dušni pastirji se prosijo, da naj se v zmislu nadpastirskega poziva z dne 7. aprila 1929 zavzemajo za to prekorišno družbo ter jo v svojih župnijah poživijo, oziroma na novo uvedejo. (Gl. Oglasnik lavantinske škofije 1929, III. odst. 23. in IV. odst. 28.)

Naši izseljenci in sezonski delavci v Franciji.

Pastoralne in socialne pripombe.

Nadpastirska skrb za dušni blagor vseh svojih vernikov, onih ki živijo doma, kakor onih, ki si služijo grenek kruh v tujini, mi narekuje naslednje pripombe, ki jih predlagam čč. gg. dušnim pastirjem, da jih spomnim starih in novih dušnopastirskih obveznosti, ki jih imajo zlasti do izseljencev in do sezonskih delavcev svojih župnij. Pred očmi imam zlasti one, ki odhajajo za služkom v Francijo.

1. Ob silnem naraščanju brezposelnosti dušni pastir izseljevanja, ki pa ostane nevarno podjetje za časnost in večnost, ne more ustaviti. Edino, kar more storiti je, da izseljevanje kolikor mogoče omejuje. Zato ne bo spregledal nobene prilike, da ne bi povdarjal ljubezni do domače grude, do domačije. Pokazal bo svojim vernikom, da se lahko živi tudi v domovini, če tudi morda bolj skromno, zato pa dosti bolj zadovoljno in varno! Splošno naj se drži načela, da naj le tedaj ne ovira izseljevanja, če je v nevarnosti očetov dom, in se ga ne more drugače rešiti propada! Samo večji zaslužek ne sme biti nakdar povod za izseljevanje!

2. Za one, ki hočejo ali morajo v tujino, je treba zasnovati svojevrstno dušno pastirstvo. Najprej mora dušni pastir voditi točen seznam izseljencev in sezonskih delavcev svoje župnije, kjer vestno zapisuje, koliko in kateri

njegovih župljanov se izseljujejo v tujino, kam se izseljujejo, ali hodijo v skupinah ali posamič, ali z družinami, ali brez njih. Zakaj se selijo, kakšni se vračajo? (Pius X. *Motu proprio, de catholicorum in exterarum regiones emigratione*; 15. VIII. 1912, A A S. 1912, 526.) Da poizve za izseljence oz. sezonce, mora imeti dušni pastir ob svoji strani laični odsek, ki ga bo trajno obveščal o osebah, ki se nameravajo izseliti. (Kat. akcija!) Takoj, ko izve za njih namero, bo dušni pastir pretehtal njih razloge za izselitev ter v slučaju, da se izseljenje ne more ali ne sme zabraniti, bo izseljence nujno opozoril, naj se radi zanesljivosti pojasnil glede novega kraja, kamor gre njih pot, obrnejo na Rafaelovo družbo v Ljubljani. Splošno bo vsak dušni pastir nasvetoval izseljencem, da se naj selijo v kraje, kjer so že priseljeni kat. Jugoslovani, ali kjer se kat. cerkev lahko doseže. Za vsak slučaj, bo izročil svojim župljanom priporočilna pisma na ondotnega dušnega pastirja, ter izseljencem naročil, naj se čimprej javijo ondotnemu kat. duhovniku. Očetovsko bo opozoril odhajajoče, da Bog čuva nad njimi tudi v daljni tujini, da je treba zato povsod izpolnjevati božje in cerkvene zapovedi; da je Bog povsod blizu tistim, ki ga z zaupanjem kličejo v sili in stiski; da tudi v tujini ostane prvo in najpotrebnejše za vsakega: »Iščite najprej Božjega kraljestva in njegovo pravico in vse (drugo) se vam bo navrglo« (Mat. 6, 33.).

Nadalje se mora izseljencem priporočiti pridružitve h katoliškim in cerkvenim organizacijam v tujini, naročanje domačih kat. listov, dopisovanje s sorodništvom doma, da se ohrani zveza z domovino ter praktično kršč. življenje. — Predno pa nastopijo izseljenci svojo pot, jih bo dušni pastir z vsem povdarkom povabil k sv. spovedi in k sv. obhajilu. Če odhaja cela skupina, bo kazalo prirediti skupno sv. obhajilo s primernim červenim govorom.

3. Če so med izseljenci družinski očje, bo dušni pastir skušal doseči, da družinski oče vzame svojo družino seboj, če že otrok ne more vzeti, ali ne vseh, naj vzame vsaj svojo ženo seboj. Otrokom je treba doma oskrbeti zanesljivo vzgojo. Zlo je, če se družina vsled izseljevanja cepi in trga; le čestokrat pozabi mož na svojce v domovini in se izgubi v svetu. Kadar pa hoče družinski oče v tujino le zato, da podpre svoj propadajoči dom, in se potem vrniti, bo dušni pastir z vso resnostjo zavezal moža in ženo, da ostaneta v redni pisemski zvezi med seboj, ter da mož, ko je našel zaslužek, podpira svojce z rednimi pošiljatvami.

4. Posebne skrbi dušnega pastirja naj bodo deležni mladeniči, ki radi socialnih trdot ne morejo doma ustanoviti družinskega življenja in odhajajo v tujino, da si prislužijo potrebnih sredstev za ustanovitev družine. Zgodi se čestokrat, da ti mladeniči vabijo za seboj svoje zaročenke pod pretvezo, da se poročijo v tujini. Kaj naj svetuje dušni pastir zaročenkam v takih in podobnih slučajih? Naj ponovim, kar je priobčil o podobnem vprašanju *Oglasnik* 1926 str. 28.:

»Slov. mladeniči v tujini vabijo svoje neveste ali zaročenke k sebi. Ko pride mladenka tja, je sklenitev zakona po državnih postavah nemogoča, dokler ne biva šest mesecev tamkaj. Izredno pa je vsakemu mogoče takoj še pred pretekem šestih mesecev se poročiti, ako prosita zaročenca za izpregled. Navadno pa se zgodi drugače. Ko pride dekle tja, živi s svojim znancom ali zaročencem kar skupaj, ne prosita za izpregled glede šestih mesecev in tudi po preteku šestih mesecev nočeta oskrbeti za poroko potrebnih listin. Za mladenko večkrat ni drugega izhoda, kakor da živi v nedovoljeni zvezi ali pa se vrne domov. Slednjega pa ne stori skoraj nobena.

Župnijskim uradom, oziroma župnikom se zato svetuje in naroča naslednje: Ako pride mladenka po listine za potni list, naj izkušajo njo ali pa starše pregovoriti, da dekle tako dolgo ne odpotuje, dokler mladenič ali zaročenec ne

naznani, katere listine so potrebne za poroko, in dokler nima potrdila od tamkajšnjega slovenskega dušnega pastirja ali od kateregakoli katoliškega župnika, da je že vse potrebno ukrenil, da more takoj po prihodu zaročenke skleniti postavno zakonsko zvezo. Starši naj se opozorijo na težke posledice, na grešnost takega življenja in na žalostno dejstvo, da brez sklenitve zakona lahko fant zapusti deklo z otroki, kadar hoče, in po postavi nima obveznosti ne do nesrečne matere ne do njenih otrok. Kolika odgovornost za starše, če so sami s svojo prizanesljivostjo omogočili takšno za svet in večkrat tudi za večnost izgubljeno življenje.

Župnijski uradi naj tudi takoj, če mogoče še isti dan, odpošljejo matične listine, ako jih omenjeni ali kateri drugi katoliški duhovnik zahteva. S hitro odpošiljativjo potrebnih listin se večkrat mnogo hudega zabrani.

5. V krajih, kjer se izseljevanje leto za letom ponavlja, pa tudi tam, kjer se je izseljevanje šele pričelo, naj dušni pastir vsako leto enkrat, morda na nedeljo po sv. Rafaelu, pridiguje o izseljeništvu, o njegovem miku, o nevarnostih, ki prete izseljencem v tujini za večnost in časnost. Naj cerkveni govor poda tudi sredstva, kako se ohrani v tujini praktično krščansko življenje ter naj izveni v povdarek ljubezni do domače grude!

6. Sezonske delavce (v Prekmurju), posebno, ako jih je večja skupina v župniji, je treba pred njih odhodom posebej povabiti k skupni nedeljski službi božji, ter jih v zato prirejenem govoru pridobiti za odločno versko življenje za čas njih bivanja v tujini. Katoličan se ne drži svoje vere ter verskega življenja le radi ljudi, ampak iz globokega prepričanja, »da brez vere ni mogoče dopasti Bogu« (Hebr. 11, 6). Zato naj posvečujejo nedeljo, naj ne opuste nedeljske službe božje, ne prejemanja sv. zakramentov; naj se ne dajo okužiti od verske brezbriznosti, ki morda vlada v tujini, pač pa naj povsod p o š t e n o i n č i s t o živé ter izpolnujejo božje in cerkvene zapovedi! Priporočal jim bo, naj ostanejo v pisemski zvezi s svojci doma, naj naročajo in berejo domače kat. liste v tujini in naj sploh ne pozabijo domovine! Lepo bi bilo, ako bi pristopili ob takih nedeljah vsi sezonci k skupnemu sv. obhajilu!

7. Da se čč. gg. dušni pastirji čim natančneje in pristneje seznaniijo z življenjem naših izseljencev v Franciji, sem naprosil mč. g. šefa-pomočnika našega izseljeniškega urada v Parizu, Alojzija Kuhar, da po lastnih vtisih in izkušnjah opiše razmere in življenje naših izseljencev v Franciji in Belgiji. Slika, ki jo razgrinja, je resnična, a ni preveč vesela. Berite, mnogočastiti sobratje, da tem lažje nasvetujete svojim vernikom, česar jim je treba v Franciji.

V Mariboru, dne 1. marca 1930.

† Andrej,

škof lavantinski in apostolski administrator delov somboteljske, krške in sekovske škofije.

A. L. Kuhar:

Splošne opazke o slovenskem izseljevanju v Francijo.

Izseljevanje v Francijo se je v glavnem izvršilo v treh oddelkih: prvi val je prišel iz Nemčije za časa francoske zasedbe nemškega Porurja, ko so nemške oblasti odpuščale od dela vse inozemce. Drugi val datira izza dobe gospodarskih in socialnih nemirov v Trbovljah in opustitve cementne tovarne pri Zidanem Mostu. Od leta 1926. dalje število naših izseljencev letno narašča po posredovanju Francoskega Društva za priseljevanje (Société Générale D'Immigration) v Zagrebu. Slednji prihajajo iz cele Slovenije, osobito pa iz celjske okolice in iz Dolenjske.

Najzadnji slovenski izseljenci so prišli iz Prekmurja, in sicer kot sezonski delavci. Prvi poizkus dovažanja prekmurskih sezonskih delavcev v Francijo se je posrečil leta 1929. in ni dvoma, da se bo še nadaljeval tudi letos in v bodočih letih.

Slovenski izseljenci so pripadali do leta 1929. izključno industriji, in sicer so bili premogarski rudarji. V težki železni industriji naših ljudi ni, izvzemši v bivši Loreni, kjer delajo menjevaje v železnih rudnikih in pa v jeklarnah ter plavžih. Nekaj ženske mladine v bližini Lille-a je zaposlene tudi že v predilnicah v Roubaixu.

Sezonsko delavstvo je šlo pa izključno v poljedelstvo, oziroma v sladkorno industrijo, v pridelovanje sladkorne pese in izdelovanje sladkorja.

Slovenski izseljenci štejejo nad 17.000 oseb z vštetimi otroci in ženami. Razdeljeni so že na tri slovenske župnije, od kojih se nahaja ena v severni Franciji (č. g. župnik Valentin Zupančič, 17 rue Mozart, Dosse 16, Lievin, Pas de Calais), druga v središču lorenške težke industrije in na meji kneževine Luksemburg (župnik č. g. Josip Kastelic, Presbytère, Aumetz, Moselle), tretja pa na meji Francije in Saare v bivši Lotaringiji (č. g. župnik Anton Hafner, 15 rue de l'Eglise, Merlebach, Moselle).

Župnija v južni Franciji, zapadno od Lyona, še ni ustanovljena, ker primanjkuje duhovnikov. Tam živi nad en tisoč slovenskih izseljencev v dveh gostih skupinah.

Slovenski izseljenci so organizirani v 22 delavskih podpornih društvih, ki so v pretečenem letu izdala 35.342 frankov na bolniških podporah. Poleg podpornega cilja imajo ta društva še kulturni delokrog, ki odgovarja našim prosvetnim odsekom v domovini. Društva so priredila v pretečenem letu 19 dramatičnih predstav in mnogo drugih zabav, ki pa ne spadajo med kulturne prireditve.

Dušni pastirji se udeležujejo v društvenem življenju le kot svetovalci. Sicer pa naslanjajo svoje pastirno delovanje izključno na verske in strogo cerkvene organizacije, kot so bratovščina presv. Srca Jezusovega, večni Rožni Venec, Materinsko Društvo. Ta stroga opredelitev je bila zato potrebna, ker se je tudi med naše izseljence v Franciji zanesel politični duh in je obstojala velika nevarnost, da bi dušno pastirstvo trpelo, če bi dušni pastirji delili svoje simpatije na podlagi političnih prepričanj.

Slovenski izseljenci v Franciji slovijo po svoji razumnosti, delazmožnosti, hitrem prilagodenju novim razmeram, ter po svojem pijančevanju. Zaslužijo sicer veliko denarja, a ostanejo po veliki večini revni, z nekaterimi zelo hvalevrednimi izjemami. V primeru s hrvatskimi in srbskimi izseljenci, ki so številno veliko manjši in ki so v pretečenem letu poslali v domovino nad 15.000.000 frankov prihrankov, moramo reči, da Slovenci niso bili produktivni. Seveda se mora pripomniti, da se izseljujejo Slovenci z družinami, med tem ko grede Hrvati in Srbi sami po svetu. A zgoraj navedena opazka obdrži tudi tedaj svojo veljavo, če vzamemo vpoštev slovenske neoženjene delavce, ki po večini nimajo nobenih, še tako majhnih prihrankov.

Slovenski izseljenci in dušno pastirstvo.

V splošnem se mora ugotoviti, da je Slovenec tudi v tujini dober; če se naleti na ne-rede, so ti le prehodnega značaja, ki se dajo s sestavnim delom, s strogoštno združeno z ljubeznijo odstraniti.

Za sestavno delo so pa naši duhovniki v Franciji premaloštevilni in z delom preobloženi.

Če bi hoteli izreči sodbo o dejanskem položaju naših izseljencev v Franciji, bi pač morali trditi, da je samo ena tretjina ostala zvesta svojim verskim dolžnostim in da sta dve tretjini verskemu življenju več ali manj odtujeni, da celo sovražni.

Navajati vzroke za ta pojav je težko. Deloma je kriva nazadovanja verskega življenja pri izseljencih verska brezbržnost francoskih domačinov, drugič pomanjkanje dušnega pastirstva za naše ljudi, tretjič pa tudi verska ohlajenost naših izseljencev že v domovini. A tudi tukaj se mora pripomniti, da prihajajo čestokrat iz dežele mladeniči, ki so bili doma člani katoliških organizacij, in dekleta, ki so se kretala v Marijinih družbah, a tudi ti se po nekoliko mesecih verj odtujijo ter se ne brigajo ne za versko, ne za družinsko življenje. Divji zakoni so zato zelo gosti, in zakonski razdori, povzročeni po nezvestobi moža ali žene, zelo številni.

To dejstvo logično kaže, da se mora iskati vzrokov za nestalnost naših odraslih, kadar zapustijo domača tla, v pomanjkanju domače vzgoje naše mladine. Pri irskih izseljencih, ki se nahajajo po celem svetu, se opaža namreč, da se povsod držijo, kamor pridejo, in da so baš ti izseljenci največ prispevali za razširjenje katoliške vere po anglosaksonskih državah in dominijonih. Medtem je od zelo pobožnih Bretoncev v Franciji znano, da postanejo brezverci in nemoralni, kakor hitro so zapustili svojo pobožno Bretanijo.

Izkustva kažejo namreč, da imajo slovenski izseljenci zelo malo pozitivnega znanja verskih resnic. Duhovništvo redno poroča, da naleti pri izseljencih na nepojmljivo versko nevednost ali pa zmedenost pojmov ter da skoro povsod manjka razumevanja katoliških verskih resnic. Ljudje ne vedo, tako se glase poročila, kaj so zakramenti, ne razumejo njihovega pomena za človeško življenje, ne razumejo praktičnega pomena nedeljske službe božje, ne razumejo vrednosti molitve. Misijska praksa med emigranti ugotavlja, da izseljenci pozitivnega razumnega poznanja verskih resnic nikoli niso imeli in da njihova religioznost temelji morda le malo preveč na čustvenem doživljanju ali pa na tradiciji. Pri irskih emigrantih pa se nasprotno opaža, da so versko zelo dobro izšolani, da poznajo in tudi razumejo kat.

verske in npravstvene predpise, in se jih zato tudi iz prepričanja držijo. Pri naših emigrantih pa se opaža, da kakor hitro so prišli iz kroga svojih družin, kjer se versko življenje udeležuje več ali manj na podlagi tradicijskih navad, ter zapustili rojstno vas, kjer sta javno mnenje in kontrola sosesčine veliko prispevala k zunanemu izvrševanju verskih in moralnih zakonov, kadar je za njimi domača vas z ljubljenim zvonjenjem, z pozivljajočimi prazniki, svečanostmi, procesijami, kadar puste za seboj svojo domovino, posejano s cerkvami, ki so nekako organsko vrašene v naše narodno življenje, kadar zapuste Slovenijo, kjer »praktični« cilji in stanovski obziri dostikrat narekujejo tudi versko opredeljenje, in pridejo v tujino, kjer ni verskega življenja, kjer ni verskega pouka, kjer ni kontrole javnega mnenja, kjer se ne slišijo zvonovi in kjer so tudi prazniki nekako tuji njihovi duši, kjer se čuti še zapostavljenega, kjer se mu odpira široka svoboda življenja in uživanja, se hitro vdajo navadam novih krajev.

Zato bi bilo dobro, ako bi se temu vprašanju posvetilo več pozornosti, kjer gre za ljudi, ki bodo šli skoraj gotovo v tujino in se najbrž od tam ne bodo vračali domov.

Ne bilo bi preveč, če bi se pozornost častitih gospodov dušnih pastirjev na to dejstvo obračala že takoj od prvega leta osnovne šole, ter v šoli in v cerkvi z verno razlagale verske resnice, in poudarjal socijalni blagor, ki ga prinaša vestno vršenje božjih in cerkvenih zapovedi.

Posebne opazke za sezonske delavce.

Sezonski delavci prihajajo večinoma iz Prekmurja. V prejšnjem letu jih je prišlo nad tisoč. Po delavski pogodbi bi imeli ostati v Franciji le šest mesecev, potem se pa vrniti nazaj v domovino. Veliko se jih je v istini vrnilo, a dosti si jih je po izvršenem poljskem delu poiskalo dela pri industriji ter se uvrstilo med stalne izseljence.

Ko pridejo v Francijo, se sezonski delavci porazdele na večje skupine, kjer se nahaja sladkorna industrija ali kjer so večja poljedelska podjetja, sicer pa delajo posamič po manjših kmetijah.

Imeli smo slučaje, da so posamezna dekleta prišle za dekletje, kjer so bile popolnoma same in ni bilo daleč naokrog nobenega Jugoslavana.

Izkušnja je pokazala, da so po večini našli lepa mesta, sicer veliko dela, več kot so se ga nadejali, pa tudi dobre gospodarje in primeroma dober zaslužek. Poedinci so vmes našli tudi na slabša mesta.

Potrebno bo glede sezonskega izseljevanja, osobito glede nabiranja sezonskih delavcev v Prekmurju, posebej paziti:

1. da nobeden sezonski delavec ne podpiše delavske pogodbe, ako se mu ne zagotovi, da bo ostal v skupini po najmanj pet delavcev pri istem gospodarju; to zagotovilo mora dobiti črno na belem;

2. da dekleta pod 25 leti ostanejo doma; če bi pa izjemoma morala za delom v tujino, potem pa le pod pogojem, da gredo z očetom in da se jim pisмено zagotovi, da bodo vsaj v skupini po pet jugoslovanskih delavcev, med katerimi bo še druga ženska-delavka.

S tem se preprečijo moralni neredi in bo izseljevanje deklet manj nevarno za nje same in za domačine, kadar se sezonci vrnejo nazaj v domovino.

Glede verskega življenja sezoncev je potrebno poudariti, da je v delovnih pogodbah, katere se jim izročijo v podpis pred odhodom v Francijo, posebej ugotovljeno, da morajo ob nedeljah in praznikih za izvrševanje svojih verskih dolžnosti imeti dovolj časa.

V pretečenem letu je prišlo na Jugoslovanski urad Izseljeniškega Komisarjata v Parizu več pritožb, ki so naglašale, da se sezoncem ne daje dovolj prilike za službo božjo in da se jim sili delati ob nedeljah kot v delavnikih. Komisarjat je ali sam ali pa posredno po francoskem ministrstvu za poljedelstvo izvršil v tem pogledu obširna poizvedovanja in je v večini slučajev moral ugotoviti, da so te pritožbe neupravičene, in da so se delavci radi nedeljske službe božje pritožili pod pretezo, da bi se rešili kakega nevšečnega dela ali pa neljubega gospodarja. Preiskave, ki so se vršile, so ugotovile, da francoski delodajalec v veliki večini ni delal nikakih težav radi obiskovanja svete maše, da je delavce celo priganjal k sveti maši, a da je našel le malo odziva, ker se delavstvo ni maralo poslužiti svojih pravic.

Lahko se trdi, da pretežna večina prekmurskih sezoncev ni posečala nedeljske božje službe. O kaki domači medsebojni pobožnosti pa ne more biti govora, ker sezonci navadno spijo v barakah, kjer niso sami. Prekmurec je pa zelo dostopen za razne obzire in kaže preveč neodločnosti v izvrševanju verskih dolžnosti.

Ker so sezonci iz Prekmurja postali reden pojav, ker se sezonsko izseljevanje vrši v katoliške kraje, v nasprotju z dosedanjim sezonskim izseljevanjem, v pravoslavno Vojvodino, se zdi neobhodno potrebno, da se prekmurske delavce zaščiti pred vplivom francoskega verskega indiferentizma, ki ne bo škodoval samo sezoncem, ampak po njih tudi domačemu ljudstvu, med katerega bodo zatrosili versko brezbržnost.

Ker bodo poljedelski sezonci vedno odhajali iz domovine v večjih transportih in ob določenih periodah (od meseca marca do meseca junija), bi bilo priporočati, da se delavci mesec pred vsakim odhodom duševno pripravljajo na isti način, kot se je to delalo in se še dela pri vojaških rekrutih.

Opozoriti bi se moralo predhodno izseljence in sezonce na sledeče točke:

1. Da imajo vsi delavci v delovni pogodbi, katero so podpisali, zajamčeno pravico udeležiti se ob nedeljah in praznikih nedeljske službe božje.

2. Kar se tiče nedeljskega dela, pa je pripomniti, da se od naših sezoncev zahteva ob nedeljah le ono delo, ki je potrebno pri gospodarstvu (oskrba živine), ter izjemamo poljedelska dela, ki zahtevajo pospešenega obrata (pesa), za katera pa francoske cerkvene oblasti itak dajo kanonična dovoljenja.

3. Francozi so katoliški narod. Žalbog je brezverska šola odtujila široke plasti naroda tekom zadnjih trideset let verskemu življenju. Ako torej v Franciji ljudje po deželi ali delavci po nedeljah ne zahajajo k službi božji ter mirno opravljajo hlapčevska dela na polju, še to ni dokaz, da je Francoz veri sovražen in da vrši hlapčevska dela ob nedeljah iz hudobije ali verske mrznje. Kriva je temu nevednost. Več kot polovica otrok sploh ne pride v verske šole in tako doraščajo ne da bi se učili, kaj je dobro in kaj hudo!

4. Jugoslovani so v Franciji na dobrem glasu vestnih delavcev in pobožnega naroda ter so splošno priljubljeni. Zato se je jih tudi rado kliče na delo. Če pa jugoslovanski delavec v Franciji s svojim življenjem dokazuje, da ni pobožen, ne trezen delavec, potem se s tem ustvarja nerazpoloženje proti našim izseljencem. Posledica tega je, da se bo našega človeka klicalo v Francijo le za najtežavnejša in najbolj odvratna dela, in le kot navadnega težaka.

5. Naši izseljenci morajo torej čuvati svoje duševne zmožnosti in varovati dobro ime, ki ga uživajo.

6. Civilna poroka, katero bi naš delavec sklenil v Franciji, ni veljavna v naši državi. Ljudje, ki bi hoteli z »izvencerkveno poroko« dražiti katoliškega duhovnika, nalagajo križ le samim sebi.

34.

Poroke domačinov, došlih iz inozemstva.

Večkrat se dogaja, da pridejo domačini iz inozemstva in iz drugih oddaljenih krajev v domovino in se želijo takoj poročiti. Ker je treba izpolniti vse za veljavno in dopustno poroko potrebne cerkvene in državne predpise, nastanejo večkrat okoliščnosti, ki ovirajo ali celo onemogočijo takojšnjo poroko. Zato se podajo naslednja navodila:

1. Ženin, ki biva v inozemstvu in hoče priti k poroki v svojo domovino ali v kraj, kjer biva njegova zaročenka ali nevesta, naj se zgłosi pri župnijskem uradu ali škofijskem ordinariatu svojega bivališča v inozemstvu in pove svojo namero, da se hoče poročiti v domovini, predloži naj rojstni in krstni ter samski list, domovnico in napove potrebne podatke o svoji nevesti ter prosi, da se izvršijo oklici in da se mu izda oklicni list. Ako so v inozemski državi ženinevega bivališča predpisani tudi civilni oklici, mora si oskrbeti tudi te. Zadostuje tudi, če si oskrbi od cerkvene in po potrebi tudi od državne oblasti izpregled oklicev in pismeno potrdilo, da za časa svojega bivanja v inozemstvu ni sklenil zakona. Če si je ženin pridobil že državljanstvo v inozemstvu, mora imeti od pristojnega inozemskega državnega urada pismeno izjavo, da njegovi poroki v Kraljevini Jugoslaviji ničesar ne nasprotuje. V slučaju, da nameravanemu zakonu nasprotuje zakonski zadržek, se mora oskrbeti cerkveni in po potrebi tudi državni izpregled zadržka, razen če je zadržek takšen, da zadostuje izpregled od za nevesto pristojnega škofijskega ordinariata. Ko je ženin vse omenjeno oskrbel, naj svoji nevesti ali še bolje župnijskemu uradu nevestinega bivališča naznani, kdaj pride k poroki v domovino in da je v

kraju svojega bivališča za svojo osebo potrebno uredil za sklenitev zakona in bo prinesel seboj vse zadevne listine. Medtem župnijski urad skrbi, da se izvršijo oklici za nevesto, ki mora seveda predložiti poročne listine in izpolniti druge za poroko potrebne predpise. Na ta način bo omogočena poroka takoj po ženinovem prihodu v domovino.

2. Ako v izrednem slučaju ženin v inozemstvu ne bi mogel priti k poroki v domovino ali v kraj nevestinega bivališča in bi bila potrebna poroka po pooblaščenju, ni dovolj, da ženin vpošlje pooblastilo za poroko, sestavljeno natančno po navodilu v Oglasniku 1929, št. III. odst. 26, ampak mora predložiti tudi vse druge listine, kakor so pod 1. označene, torej razen rojstnega in krstnega ter samskega lista oklicni list ali izpregled oklicev in potrdilo samskega stanu od pristojnega inozemskega cerkvenega urada in po potrebi tudi od pristojne inozemske državne oblasti; ako je inozemski državlján, tudi pisмено izjavo za dopustnost zakona z državljanko Kraljevine Jugoslavije.

3. Enako je treba ravnati, če pride ženin iz drugega oddaljenega kraja v Kraljevini Jugoslavija le k poroki v župnijo, kjer biva nevesta. Ženin si mora pri pristojnih cerkvenih in državnih uradih svojega bivališča že poprej vse potrebno oskrbeti za veljavnost in dopustnost svojega nameravanega zakona.

Vse pod 1. do 3. za ženine navedeno velja v enakih slučajih seveda tudi za nevesto.

4. Za zaročenke, ki hočejo oditi k poroki v inozemstvo, so dana župnijskim uradom navodila že v Oglasniku 1926, št. VI. odst. 24. in v predstojećem odstavku 33. Treba je, da izvrši pristojni župnijski urad za nevesto vse za poroko predpisano in da ima zagotovilo, da je tudi ženin v inozemstvu vse uredil in omogočil poroko takoj po nevestinem prihodu. Izrecno se omeni, da se nevestam, ki se hočejo izseliti iz škofije v Francijo v svrhu poroke, izda na zahtevo francoskega konzulata v Ljubljani dotično potrdilo le pod pogojem, da imajo vse potrebne listine in se izkažejo z izpričevalom, da so bili izvršeni za poroko predpisani oklici v domovini ter v Franciji cerkveno in civilno, ali da se isti vsaj obojestranski že vršijo.

O predstojećem naj župnijski uradi poučijo vernike, če se jim zdi primerno tudi iz prižnice, in naj opozorijo neveste, ki se želijo poročiti z ženinom iz inozemstva ali iz drugega oddaljenega kraja ali pa hočejo same iti k poroki v inozemstvo, da se pravočasno zgласijo pri župnijskem uradu in prejmejo za takšno poroko potrebna navodila, katera naj takoj naznaniyo svojim ženinom. Potrebno bo to prav letos, ker po škofijskemu ordinariatu vposlanem poročilu se pripravlja za mesec avgúst poseben romarski in izletniški vlak jugoslovanskih delavcev iz severne in vzhodnje Francije v domovino. Takrat se vrne tudi več mladeničev z željo, da se doma poročijo.

35.

Spored kanoničnega obiskovanja in birmovanja v letu 1930,

priobčen v Oglasniku lav. škofije 1930, III. str. 34 nsł., se za dekanijo Maribor ob levem dr. bregu izpremeni v toliko, da bo isto:

- v torek, 20. maja, pri Sv. Martinu v Kamnici, in
- v soboto, 24. maja, pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

Škofijska kronika

(se nadaljuje s 1. januarjem 1929).

I. Posvečenja (konsekracije) do 31. decembra 1929.

1. V škof. kapeli v Mariboru je bilo posvečenih 43 kelihov, 45 paten in 2 altarna kamna (»portatilia«).

2. Pri, ozir. v stolni cerkvi v Mariboru: 3 kelihi s 3 patenami, 5 altarnih kamnov in 3 zvonci za župn. cerkev v Ivancu blizu Varaždina; dne 29. novembra pa so bili maziljeni z bolniškim oljem in s sveto krizmo 3 zvonovi za podružnico sv. Barbare na Kalvariji tik Maribora v stolni in mestni župniji: Prvi zvon je posvečen sv. Barbari z napisom: Sv. Barbara, v smrtni nevarnosti varuj nas! — drugi na čast M. B. z napisom: Sv. Marija, v smrtni bridkosti tolaži nas! in tretji na čast sv. Jožefu s prošnjo: Sv. Jožef, v smrtni uri sprejmi nas!

3. Širom lavantinske vladikovine: Za župn. cerkev v Beltincih dne 21. junija 3 zvonci; — v nadžupniji Hoče dne 5. majnika 1 zvon za podružnico D. M. v Brezju; — pri Sv. Juriju v Prekmurju dne 15. septembra nova župn. cerkev z glavnim altarjem; — v Majšpergu dne 9. majnika glavni in oba stranska altarja župn. cerkve; — pri Mariji Reki dne 11. avgusta 4 zvonci za župn. cerkev — in v Studenicah dne 12. majnika 4 zvonci za župn. cerkev — skupaj: 1 cerkev, 4 altarji in 12 zvonov, oziroma 46 kelihov, 48 paten, 7 altarnih kamnov in 18 zvonov.

II. Blagoslovljenja,

izvršena v zgoraj omenjenem času.

1. V šk. kapeli 1 ciborij, 1 lunula in 1 relikviarij.

2. Pri stolni cerkvi 2 ciborija.

3. Širom škofije: V Črešnjevcu dne 1. junija v župn. cerkvi prenovljen glavni altar, enako stranski altarji: Presv. Srca Jezusovega, M. B. brez madeža spočete in sv. Izidora; nadalje krstni kamen, pridiznica, prenovljen kip žalostne M. B. in 2 novi banderi s slikami najsv. Srca Jezusovega in sv. nadang. Mihaela ter najčistejšega Srca Marijinega in sv. Alojzija, končno pa še prenovljen misijonski križ; — v Črnečah dne 2. julija 6 purifikatorijev za župn. cerkev; — pri št. Danielu pri Prevaljah dne 18. junija 1 humerale, 1 alba, 1 cingulum, 2 mašni obleki, 1 roket, dvojni velum, 5 korporalijev, 2 pali in 2 burzi ter 6 purifikatorijev; — na Gornji Polskavi dne 13. junija slika sv. Terezije Jezusove in električna naprava za razsvetljavo v župn. cerkvi; — pri Sv. Juriju v Prekmurju dne 15. septembra bela mašna obleka in še 2 štoli, dne 16. septembra pa marmornat nastavek glavnega oltarja s tabernaklom in olnata slika sv. Jurija, nove orglje, krstni kamen ter pridiznica s podobo božjega Zveličarja med 4 evangelisti; — v Majšpergu dne 9. majnika oprava 3 posvečenih oltarjev s tabernakli, sv. križev pot, krstni kamen, orglje, pridiznica, cerkvene klopi, kipi: Zveličar v grobu, Brezmadežna in sv. Anton Pad.; potem slike: Kristus med apostoli, Gospodovo vstajenje in čudeži sv. Antona Pad.; slednjič še Marijina slika nad cerkv. vhodom, prenovljen misijonski križ zunaj župn. cerkve in pa križ na župn. pokopališču; — v Makolah dne 4. junija baldahin za Najsvetejše, kadilnica, relikviarij, 6 alb, 2 roketa, 3 antependiji in prenovljene orglje; — v Mariboru dne 9. junija preslikana kapela Marijinega brezmadežnega spočetja v zavodu šolskih sester s slikami Kristusa Kralja, sv. nadangelov Mihaela in Rafaela, sv. apost. in evang. Janeza, sv. Ludovika kralja, sv. kraljice Elizabete, sv. Marjete Kortonske in sv. Angeline z drugimi okraski vred; — za župnijo Sv. Marije v Mariboru dne 22. sept. novo cerkv. pokopališče v Pobrežju; — v Mur. Soboti dne 1. sept. nov salezijanski zavod »Martinišče« s kapelo sv. škofa Martina; — na Ojstrici dne 1. jul. prenovljen stranski altar Marijin z altarnim križem in kip sv. Jožefa v župn. cerkvi; — v Poljčanah dne 6. junija prenovljen glavni oltar z velikim križem, obdanim od kipov žalostne M. B., sv. Janeza apost. in sv. Marije Magdalene ter sv. Jožefa in sv. Janeza Krst., nadalje krstni kamen s kipom sv. Janeza Krst. in pridiznica s podobami 4 svetih evangelistov; — v Rajhenburgu dne 8. septembra ob slovesni proglasitvi nove Lurske in župn. cerkve za baziliko¹ velike nove orglje, slike Jezusovega prikazanja sv. Marjeti Mariji Alacoque in umirajočega sv. Jožefa nad stranskima altarjema, zastava dekliske Marijine družbe in 6 spovednic; dne 29. septembra pa nova meščanska in osnovna šola z otroškim vrtcem na Senovem; — v Slovenski Bistrici dne 31. avgusta blagoslovitev prenovljenega nekdanjega minoritskega samostana — ustanovljenega ravno pred 300 leti — z istočasno otvoritvijo sedanje provincijalne hiše šolskih sester iz materine hiše v Eggenbergu pri Gradcu, namenjene za sirotišnico in internat; — v Šoštanju dne 18. avgusta »Slomškov dom«; — na Tinju dne 11. junija 1 altarni prt, 1 velum za ciborij, 7 pal, 2 cingula, 2 štoli, 1 popravljen mašni plašč in dvoje bander za procesije s slikami

¹ Oglasnik lav. škofije 1929, št. V., odst. 34, str. 37.

brezmadežne Matere božje in sv. apostolov Petra in Pavla ter najsvetejšega Srca Jezusovega in sv. Jožefa; — pri Sv. Tomažu blizu Ormoža dne 15. septembra »Društveni dom« s slikama slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda; — pri Sv. Venčesu dne 10. junija prenovljen križ na glavnem altarju župn. cerkve in zastava dekliške Marijine družbe s podobama Brezmadežne in sv. Terezije Jezusove; — pri Sv. Vidu blizu Ptuja dne 4. avgusta »Slomškov dom« — in v Žičah dne 18. avgusta »Društveni dom«.

III. Jubilejna proslava zlatomašniškega jubileja svetega Očeta Pija XI.²

Župnije, ki so obhajale — a) sv. misijon: 1. Sv. Benedikt v Slov. gor. od 15. do 22. 12. — 2. Braslovče od 15. do 22. 12. — 3. Jarenina od 15. do 19. 3. — 4. Sv. Jurij v Slov. gor. od 8. do 15. 9. z ustanovitvijo »Apostolstva mož in fantov« ter Marijine družbe za žene. — 5. Luče od 30. 7. do 3. 8. (ponavljanje sv. misijona iz l. 1928) z jubilejno procesijo. — in 6. Ptuj od 10. do 17. 3. v prostiški cerkvi, jubilejne procesije pa sta opravili prostiška in minoritska župnija skupno dne 22. 12.

b) duhovne vaje: 1. Sv. Peter v Sav. dolini od 18. do 24. 12.

c) tridnevnice: 1. Sv. Ana na Kremerbergu (v Slov. gor.) od 24. do 27. 5. s posvetitvijo cele župnije (v drugič) presv. Srcu Jezusovemu. — 2. Sv. Benedikt v Slov. gor. od 6. do 8. 6. v romarski cerkvi sv. Treh Kraljev v čast presv. Srcu Jezusovemu s teoforično procesijo ob sklepu. — 3. Sv. Ilj v Slov. gor. od 9. do 12. 5. s svetoletnimi procesijami tretji dan. — 4. Konjice od 4. do 6. 10. v čast rožnovenški M.B. s skupnim svetim obhajilom in s svetoletnimi procesijami ob sklepu. — 5. Marija Reka od 16. do 19. 11. — 6. Ojstrica od 1. do 3. 11. s procesijami in s ponovno posvetitvijo župnije najsv. Srcu Jezusovemu. — 7. Škale od 19. do 21. 9. — 8. Sv. Štefan pri Žusmu od 17. do 19. 11. — 9. Sv. Trojica v Halozah od 6. do 8. 12. — 10. Zavrče od 13. do 15. 9. v čast presv. Rešnjemu Telesu — in 11. Zibika od 29. 6. do 1. 7.

IV. Misijonske in druge pobožnosti,

ki so se vršile še poleg zgoraj navedenih v letu 1929.

Župnije, ki so obhajale — a) sv. misijon: 1. Mala Nedelja od 1. do 8. 12. — 2. Sv. Marjeta ob Pesnici od 19. do 26. 3. — 3. Pečarovci od 10. do 18. 3. — 4. Sv. Peter v Sav. dolini od 17. do 24. 2. s teoforično procesijo dne 21. 2. in s posvetitvijo župnije presv. Srcu Jezusovemu. — 5. Podčetrtek od 19. do 25. 2. z ustanovitvijo »Apostolstva mož« in s pripravo Marijine družbe za žene. — 6. Polje od 28. 2. do 4. 3. — 7. Gornja Ponikva od 10. do 17. 2. z ustanovitvijo »Apostolstva mož in fantov«. — 8. Sv. Rupert v Slov. gor. od 12. do 19. 12. — 9. Sele od 2. do 7. 3. — 10. Svetinje od 26. 1. do 3. 2. — in 11. Šmarje pri Jelsah od 12. do 20. 5. z ustanovitvijo »Apostolstva mož in mladeničev« in s pozitivitvijo posvečenja družin presv. Srcu Jezusovemu.

b) duhovne vaje: 1. Sv. Andraž v Slov. gor. od 1. do 3. 3. za »Apostolstvo mož in fantov«. — 2. Beltinci od 20. do 22. 3. — 3. Sv. Benedikt v Slov. gor. od 7. do 10. 2. za mladeniče s posvetitvijo mladeniške Marijine družbe presv. Srcu Jezusovemu. — 4. Črenšovci od 8. do 12. 12. ob 25 letnici ustanovitve prvega nabožnega glasila »Marijin list«³ v Slovenski krajini. — 5. Pišce od 9. do 12. 5. ob 10 letnici ustanovitve dekliške Marijine družbe. — 6. Središče od 2. do 5. 12. — 7. Velika Nedelja od 4. do 8. 9. za dekleta v zmislu katoliške akcije. — 8. Veržej od 13. do 17. 3. v kapeli »Matere dobrega sveta« v salezijanskem zavodu »Marijanišče«, zlasti za salez. sotrudištvo — in 9. pri Sv. Vidu blizu Ptuja od 15. do 17. 3. za dekliško Marijino družbo in za dekleta sploh, 18. in 19. 3. pa za može in mladeniče.

c) tridnevnice: 1. Sv. Andraž v Halozah (Leskovec) od 23. do 25. 3. v čast Materi božji kot priprava na velikonočno sv. obhajilo, od 30. 11. do 2. 12. pa na čast sv. Andreja, apostola, kot patronu župnije s pripravo na adventno pobožnost. — 2. Sv. Anton v Slov. gor. od 13. do 15. 12. v zmislu katoliške akcije. — 3. Beltinci od 9. do 12. 5. za žene in dekleta. — 4. Griže od 8. do 10. 2. v zahvalni spomin na sedemstoletnico naše škofije. — 5. Št. Janž na Vinski gori (pri Velenju) od 7. do 9. 6. v čast presv. Srcu Jezusovemu. — 6. Sv. Jedert nad Laškim od 12. do 14. 4. ob 20 letnici mladeniške in dekliške Marijine družbe. — 7. Sv. Jurij ob Pesnici od 4. do 6. 10. za sedemstoletnico Lavantinske škofije z blagoslovitvijo novega kipa presv. Srca Jezusovega za stranski altar v župn. cerkvi. — 8. Ljutomer od 10. do 12. 2. v čast presv. R. T. — 9. Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah od 1. do 3. 11. z ustanovitvijo »Apostolstva mož in mladeničev«. — 10. Sv. Martin ob Paki od 3. do 6. 6. za dekliško Marijino družbo in za druga dekleta, od 25. do 27. 10. pa za Marijino družbo žen in mater z drugimi ženami vred. — 11. Rogatec od 4. do 6. 10. v čast Kraljici svetega rožnega venca. — 12. Sv. Tomaž pri Ormožu od 24. do 26. 11. za obojno Marijino družbo z ostalo mladino. — 13. Vitanje od 14. do 16. 7. — 14. Vurberg ob

² Idem: I, odst. 1, str. 1 nasl.; II, odst. 13, str. 13 nasl. in odst. 14, str. 17 in 18; IV, odst. 27, str. 32; VIII, odst. 52, str. 53.

³ Oglasnik lav. škofije 1928, štev. IX., odst. 63, str. 72.

25 letnici Marijine družbe za dekleta od 5. do 8., za mladeniče pa od 9. do 11. 12. — 15. Zavodnje od 27. do 29. 9. z namenom, da se vpeljeta III. red sv. Frančiška Asiškega in pa »Apostolstvo mož« — in 16. Zavrče od 22. do 25. 3.

Romanje k Mariji Pomagaj na Brezjah sta priredila — a) Prosvetna zveza v Mariboru 3. in 4. avgusta — in b) Prosvetno društvo v Beltincih iz Slovenske Krajine ob Binkoštih od 18. do 21. majnika t. l. Deo gratias!

37.

Molitvena ura po namenu sv. Očeta dne 22. (23.) maja 1930.

V Paray le Monialu se obhaja letos stoletnica ustanovitve »Svete ure«, oziroma bratovščine istega imena. Člani opravljajo po želji božjega Zveličarja, razodeti sv. Marjeti Alacoque, vsak četrtek molitveno uro, v zadoščenje in tolažbo za Njegove boli na Oljski gori. Molitvena ura se more opraviti od dveh popoldne v četrtek do solnčnega vzhoda v petek zjutraj. Pobožnost je združena s posebnimi odpustki in milostmi.

Sveti Oče želi, da bi se letos dne 22. (23.) maja, kolikor mogoče, veliko število kristjanov v duhu pridružilo jubilejni molitveni uri v Paray le Monialu, ter bi doma eno uro molili Jezusa v Najsv. Zakramentu po namenu življenjskega gesla Pija XI., da bi namreč po vsem svetu zavladal »mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem«. Vsem, ki bodo tej želji ustregli, podeljuje sveti Oče svoj posebni apostolski blagoslov.

Čč. gg. dušni pastirji naj vernike na to opomnijo ter priredijo dotični dan, ob primerni uri, morebiti v zvezi z majniško pobožnostjo, uro češčenja. — (Primerjaj Glasnik S. J. 1930, šte. 3. in 4.).

38.

Slovstvo.

1. Dr. Mihael Opeka, **Kralj vekov. Trinajst govorov o Bogu.** V Ljubljani 1930. Strani 128. — Pridigarjem dobro znani učitelj govornišтва pravi v uvodu k prvi pridigi nove zbirke: »Načel bom poglavje, o katerem se boste vsi čudili, da nisem že davno o njem govoril. Zakaj pač nisem? ... Menda zato ne, ker je tako nad vse težko ... Je pa to poglavje o Bogu samem, najvišje, o čemer more človeški duh razmišljati in jezik govoriti. Toda ne bom dokazoval, da je Bog. Vernim kristjanom kaj takega ni treba dokazovati ... marveč o bistvu božjem in nekaterih božjih lastnostih, o božjem notranjem življenju ter o češčenju božjem vas bom učil, kar bom premožel.« — Kar je s temi besedami obljubljeno, to bodo cerkveni govorniki v dovršeni, praktično zelo lahko porabljivi obliki našli v zgornji knjigi, ki se sama priporoča. (Cena: broš. 20 Din.)

2. **O liturgičnem gibanju.** Nepoznanje cerkvene liturgije je večinoma vzrok, da je med izobraženci in med preprostimi verniki tako malo zanimanja za službo božjo, tem manj, ker se ta vrši v cerkvenem, latinskem jeziku. Ko bi ljudje bolj vedeli, kako lepe so cerkvene molitve n. pr. pri sveti maši, pri deljenju posamnih svetih zakramentov, pri krščanskem pogrebu, kako pomenljiva je notranja zveza med svetimi dejanji duhovnikovimi in vsakdanjim življenjem, med cerkvenim letom in delom za zveličanje duš, bi se udeleževali v večjem številu, pa tudi z večjo duhovno koristjo vsega, kar se godi v katoliški cerkvi. Zato sveta rimska stolica v poslednjih desetletjih vedno nujneje priporoča tako imenovano liturgično gibanje, in je to pri drugih narodih in tudi med našim dijaštvom že precej razširjeno. — Častitim gg. duš-

nim pastirjem, ki bi hoteli uvesti svoje vernike v razumevanje cerkvene liturgije, bi prav dobro služile publikacije, ki jih izdaje *Volksliturgisches Apostolat* (Professor Dr. Pius Parsch), *Klosterneuburg bei Wien*. Tam izhaja že več let »Der Klosterneuburger Liturgie-Kalender«, dalje polmesečnik »Bibel in Liturgie«, razlaga liturgičnih tekstov itd. Zelo praktični so tedenski zvezki »Lebe mit der Kirche«. V njih so poleg kratkih podatkov o svetnikih, katerih god se obhaja med tednom, globoke misli, vzete iz besedila svete maše, zlasti nedeljskega lista in evangelija. Zvezki izidejo vselej pravočasno, tako da pridejo dušnemu pastirju prav pri pripravi za nedeljsko pridigo. Naročnina znaša za pol leta 2.50 S (= pribl. 20 Din). — Kdor si bo te zvezke za poskušnjo naročil ter nekaj časa rabil, se mu bodo priljubili, tako da jih bo težko zopet pogrešal.

Razmišljanja o »kleveti« iz 2. odst. § 104 srb. kaz. zak. z ozirom na tozadevno vrhovno judikaturu in na nove določbe kriv. zakonika. D. H. Stepančič, Celje, 1929. — Kdor se hoče poučiti, kaj razumeva zakon pod »kleveto«, ki je najvažnejši pojem v poglavju zakrivkov proti časti, najde pojasnila v tej brošuri, ki se naroča za Ceno 20 Din pri dr. H. Stepančiču, višjemu sodnemu svetniku v p. v Celju, Kralja Petra cesta 22.

39.

Tečaji duhovnih vaj

v drugem četrtletju 1930. v Domu duhovnih vaj v Ljubljani.

Za duhovnike: od 23. do 27. junija; od 30. junija do 4. julija. — Za može: od 7. do 11. junija. — Za mladeniče: od 3. do 7. in od 17. do 21. maja; od 28. maja do 1. junija.

Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno pri- glase. Ako bi kdo izmed prigašenih ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. — Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. — Naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

40.

Osebna naznanila.

Imenovan je bil preč. g. stolni kanonik Dr. Franc Cukala za prosinodalnega eksaminatorja pri župnijskih izpitih, mnogoč. g. župnik Karol Presker pri Sv. Martinu ob Paki pa za upravitelja dekanije Braslovče (26. februarja 1930).

Postavljen je bil č. g. Mihael Čarf, kapelan pri Sv. Marjeti niže Ptuja za provizorja župnije Sv. Ulrik na Strojni (1. marca 1930), z 20. marcem t. l. pa za soprovizorja iste župnije kot provizor župnije Št. Daniel pri Prevaljah (20. marca 1930).

Nastavljena sta bila kot kapelana: Frančiškan o. Severin Korošec pri Baziliki Matere Milosti v Mariboru in č. g. Anton Ravšl pri Sv. Benediktu v Slov. gor. (1. marca 1930).

Dopust zaradi bolezni je dobil č. g. kapelan Blaž Dvoršak pri Sv. Ilju pod Turjakom (s 26. februarjem 1930).

Začasno prazno ostane mesto kapelana pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Umrli¹ je č. g. župnik Franc Ser. Božič pri Sv. Danielu nad Prevaljami, dne 13. marca 1930, v 56. letu starosti. R. I. P.!

¹ V Oglasniku lav. škofije t. l. št. II. se obenem popravijo »Osebna naznanila«, da je č. g. Franc Lužar umrl 2. januarja, ne 2. februarja 1930.

Tej številki je priloženo kazalo za Oglasnik lavantinske škofije 1929.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Marboru, dne 8. aprila 1930.

Izdaje lavantinski knezoškofijski ordinariat. — Urejuje dr. Ivan Tomažič.

Tiska tiskarna sv. Cirila v Mariboru.